

సనాతన సారథి

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక నైతిక ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్హితము.

సంపుటము 34

నవంబరు 1991

పంపిక 11

విషయసూచిక

సత్యసాయి అవతార వైభవం	—	“కవికుమార్”	281
సేవాయోగం	—	శ్రీవారి దీప	289
సత్యసాయి సంస్థల సేవాకార్యక్రమాలు			298
ఆత్మవిద్య : లౌకికవిద్య		శ్రీవారి దివ్యబోధ	297
పరమాత్ముడు పుట్టినరోజు		నారాయణ చరణం	302
ప్రేమస్వరూపం — దేవీ తత్త్వం		శ్రీవారి దివ్యబోధ	303
సాయిలక్ష్మి		శాంతిశ్రీ	307
సాయి ఆభయహస్తం, సానాట		ఎస్. రామచంద్రారావు	308
సాయిపాదుకాసం		చల్లా సూర్యకామేశ్వరరావు	

1991 నవంబరు నెలలో ప్రశాంతినిలయంలో జరుగు కార్యక్రమాలు

నవంబరు 22: 8 A.M. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జనార్దన్ రెడ్డిగారిచే “శ్రీ సత్యసాయి జన రత్న హాస్పిటల్” ప్రారంభోత్సవం.

10 A.M. భారతదేశ ప్రధాని శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారిచే “శ్రీ సత్యసాయి ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హైయర్ మెడికల్ సైన్సెస్ హాస్పిటల్” ప్రారంభోత్సవం

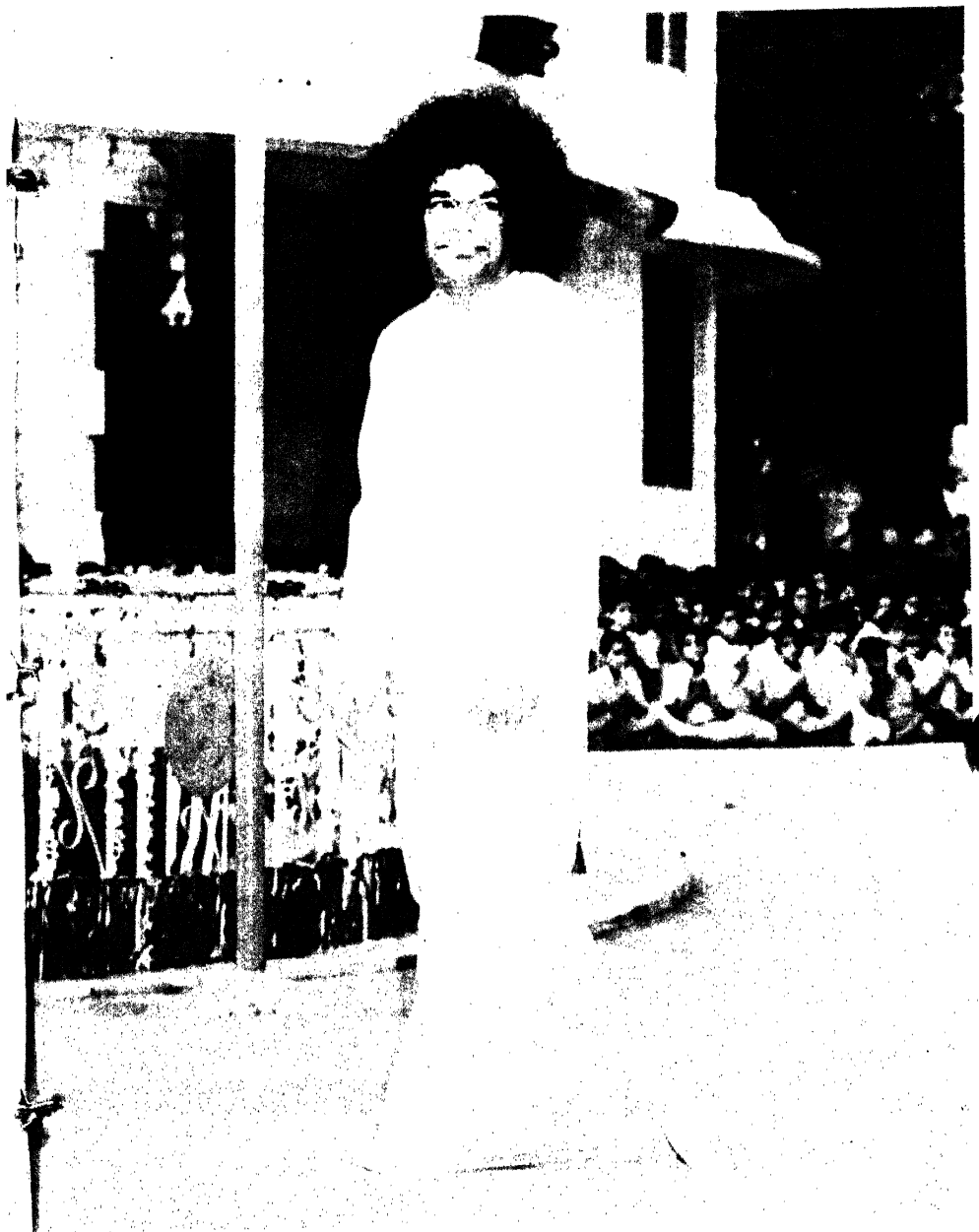
3 P.M. విద్యాగిరి వ్యూ ఫ్రేడియంలో “శ్రీ సత్యసాయి ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హైయర్ లెర్నింగ్” యొక్క 10వ స్నాతకోత్సవము. భారత ప్రధాని శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారిచే స్నాతకోపన్యాసం. అటుపిమ్మట ఛాన్సలర్ బాబావారు శ్రీమ దివ్యసందేశాన్ని అనుగ్రహిస్తారు.

7 P.M. సాంస్కృతిక కార్యక్రమము.

నవంబరు 23: 8 A.M. విద్యాగిరి వ్యూ ఫ్రేడియంలో భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబావారి 66వ జన్మదినోత్సవం.

5 P.M. ఫ్రేడియంలో భక్తి సంగీత కార్యక్రమాలు నిర్వహింపబడును.

శ్రీ సత్యసాయి ఐక్స్ ఆండ్ డబ్లి కేషన్స్ ట్రస్టు, ప్రశాంతినిలయం తరపున ప్రమోద్ కుమార్ సూరిచే, శ్రీ సత్యసాయి ఐక్స్ ఆండ్ డబ్లి కేషన్స్ ప్రెస్సు ప్రశాంతినిలయంలో ముద్రింపబడి, ప్రచురింపబడినది. సంపాదకులు : వి. కె. నరసింహన్.

సత్యసాయి అవతార వెభవం

సత్యధర్మాలు లోకాన చాటుకొఱకు
శాంతి ప్రేమలు నాటంగ జగతిలోన
పుట్టపర్చిని వెలసిన పుణ్యమూర్తి —
సత్యసాయి శు మహిమలు చాటుచుంటి.

ధర్మ సంస్థాపనార్థంబు ధరణిలోన
అవతరించెను శ్రీ సాయి అదిశక్తి
దుష్టభావాలు పోగట్టి — శిష్టమతిగ
తీర్చిదిద్దంగ వచ్చెను దేవవిభుడు.

మ॥ అల త్రేతాయుగమందు రాముడగుచున్ ఆనందమున్ గూర్చి; ఆ
వల కృష్ణుండిక - ద్వాపరాన వెలసెన్ వర్షింప భక్తాళి; ఈ
కలిలో పుట్టెను — సత్యసాయి యగుచున్ కష్టాలు పోనెట్టి; భూ
తల మందున్ అల రామకృష్ణులితఁడే! ధ్యానించి పూజింపగన్.

శ్రీమంతంబగు మన భరతఖండము
తదితర ఖండముల కంటే కడుంగడు మిన్న
యైనది. త్రేతాయుగంలో సరయునదీ
ప్రాంతమందు శ్రీరామచంద్రుడు, ద్వాపర
యుగంలో యమునానదీ ప్రాంతమందు
శ్రీకృష్ణ పరమాత్ముడు అవతారములైతినారు.
ఇట్టి పవిత్ర దేశమందే కలియుగోద్ధరణకై
చిత్రావతి నదీ తీరమందు భగవాన్ శ్రీసత్య
సాయి అవతరించినారు. “నా పుట్టుకను

నేనే నిశ్చయించుకొన్నాను. కాగల తల్లిని
మాడా నిర్ణయించుకొన్నాను. నిర్విబంధముగా,
నిరపేక్షతో ఈ శరీరాన్ని స్వీకరించాను” అని
బాబావారే తమ జన్మ రహస్యాన్ని లోకానికి
వెల్లడించి యున్నారు. అనగా, శ్రీ సత్యసాయి
రూపనామములతో విశ్వాత్మ చైతన్యమే స్వసం
కల్ప శక్తిచేత రత్నాకర వంశీయులైన పెదవెం
కమరాజు, ఈశ్వరాంబలకు పుత్రరూపంలో
సాక్షాత్కరించింది. ఈ పరమాత్ముని చూచి —

ఈ॥ కొందరు రామచంద్రుడని; కొందరు కృష్ణుడటంచు నెంచగా
కొందరు పార్వతీపతిగ; కొందరు ఆ “శివశక్తి”గ నెంత్రు; వా
రందరి భావనా పటిమ కందని శక్తికతితుఁడెను; ఆ
నందము తోడ మీరు నయనంబుల గాంచుడు సాయి తత్త్వమున్.

క్రీ॥శ॥ 1926. నవంబరు 23వ తేదీ
నాడు బ్రహ్మముహూర్త సమయమున శ్రీవారు
జన్మించి, “సత్యనారాయణ” అనే పేరుతో

పిలువబడుచుండెను. ఆ బాలుడు ‘సత్యం’
అనే ముద్దు పేరు కలిగియుండి శుక్ల పక్ష
చంద్రుని వలె దినదిన ప్రవర్ధమానుడై, “బంగా

రమునకు తావి యబ్బినట్లు” సత్యసంధత, సత్రవర్తన మున్నగు సద్గుణములతో గూడి ప్రకాశించుచుండెను. ఈ హేతువు చేత అందరూ సత్యాన్ని “అజన్మ బ్రహ్మజ్ఞాని”, అనే పేరుతో పిలిచెడివారు.

సత్యం తన చిన్నతనములోనే చక్కని రచయితగా, మధుర గాయకునిగా, సహజ నాట్యకళావతంసునిగా, కుశాగ్రబుద్ధిగా ప్రసిద్ధి కెక్కాదు. ఆ సమయంలోనే “చెప్పినట్లు చేస్తా!” అనే నాటకాన్ని స్వయంగా తాను రచించి, అందులో తానే ప్రధాన పాత్రను పోషించి అందరి మన్నన లందుకొన్నాడు. అప్పటి కతని వయస్సు 12 సం॥లే. ముమ్మందు “జగన్నాటకము” నే ఆడింపబోయే “జగన్నాటక మూత్రధారి” యగుట చేత, తానప్పటి నుండియే తన లీలా

కౌశల్యమును జగద్విదితం చేయుటకు ప్రారంభించినాడు కాబోలు!

ఒకనాడు ఉరవకొండలో సత్యం హైస్కూల్ నుండి ఇంటికి వచ్చి, తన చేతిలోని, పుస్తకములను విసిరివేసి, “నేను సాయిబాబాను, నా భక్తులు నన్ను పిలుస్తున్నారు, నా కర్తవ్యాన్ని నేను చూసుకోవాలి” అని తన పదునాల్గవ ఏట అవతార ప్రకటన గావించాడు. వెంటనే బయలుదేరి వెళ్ళి అక్కడకు సమీపములో నున్న తోటలోని పెద్ద బండరాతిపై కూర్చొన్నాడు. తన చుట్టూ చేరియున్న జనులకు అవతార ప్రకటనానంతరం మొట్టమొదటి సందేశాన్ని “మానస భజరే గురు చరణం, దుస్తర భవసాగర తరణం” అనే పాటద్వారా అందించాడు. అనాటి నుండి బాబావారి అవతారతత్వం జగద్వాప్తిని పొంది, పుట్టపర్తి పరమ పుణ్యక్షేత్రమై నేడు తనరారుచున్నది.

మ॥ అవతారంబులు వచ్చుచుండు ఇలలో — “అనాడు- ఈనాడు”; ఈ అవతారంబులు — “సత్యధర్మ” నిరతిన్ ఆశించియేతెంచు; మా నవ రూపంబును దాల్చి వత్తురిటులే! “ఆవేళ - ఈవేళ”; మా ధవ రూపంబున — “సత్యసాయి” తరలెన్; ధాత్రి స్థలిన్ దైవమై.

“చిత్రావతీ తీర విహారీ....”

“జననీ జన్మ భూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరియసి” అనే ఆదర్శాన్ని లోకానికి నిరూపిస్తూ, బాబావారు తమ జన్మస్థానమైన పుట్టపర్తి నే అవతార కార్యక్రమాలకు ప్రధాన కేంద్రంగా ఎన్నుకొన్నారు. తన దర్శనార్థమై వచ్చే భక్తుల సౌకర్యార్థమై బాలసాయి విశాల

ముగా ఉండినటువంటి కరణం సుబ్బమ్మగారి ఇంట్లో కొంతకాలంపాటు నివాసమేర్పరచుకొన్నారు. కరణం సుబ్బమ్మగారు రెండవ యశోద వలె వాత్సల్యపూరితమైన భక్తితో “సాయికృష్ణుని”కి సేవలు చేసేవారు. రాను-రాను భక్తుల సంఖ్య అధికమగుటచే, 1944 వ సంవత్సరంలో ‘పాతమందిర’ నిర్మాణం జరిగింది.

ఆ కాలంలో బాబావారు ప్రతి నిత్యం సాయంకాలమందు భక్తులతో గూడి చిత్రావతీ నది నైకతస్థలిపై సమావేశమై ఎన్నెన్నో ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధనలను సల్పేడివారు. ద్వాపరయుగంలో గోపగోపికాజనమంతా ఆ వేణుగోపాలుని చుట్టూచేరి. ఆ దీప్యమైన వేణు గాన మాధుర్యాన్ని గ్రోలినట్లుగా— చిత్రావతీ ఇసుకతిన్నెలపై భక్తులందరూ సాయిగోపాలుని చెంతచేరి. అతని సందేశామృతాన్ని గ్రోలి సంత సించెడివారు. బాలసాయి ఆ ఇసుక నుండి భక్తులు కోరిన పదార్థములను సృష్టించి ఇచ్చి, ఎన్నోమహిమలను చూపెడివారు. అంతేకాదు. చిత్రావతీనది నానుకొని యున్న గుట్టపైగల కల్పవృక్షం వరకు తనతో పరుగుపందెంలో పాల్గొనమని తన సమవయస్కులందరినీ ఆ బాలసాయి నవాలు చేసి, రెప్పపాటులో ఆ కల్పవృక్షం చేరెడివాడట — ఒకనాడు ఆ కల్పవృక్షం చెంత బాలసాయి చుట్టూ వల యాకారపు జ్యోతిని దర్శించి భక్తులు తన్మయు లైనారట. ఈ అవతారంలో మొదటి 32 సంవత్సరములపాటు లీలలు, మహిమలకు ఎక్కువగా ప్రాధాన్యత ఉంటుందని స్వామి ఒక పర్యాయం అన్నారు కదా! సాయంకాలపు భజన కూడా అక్కడే జరిగేది. బాబావారు తమ కమ్మని కంఠంతో పాటలు పాడి భక్తులకు వీనుల విందొనర్చేవారు. భజనానంతరం ప్రసాదాన్నికూడా తాను స్వయంగా పంచిపెట్టేవారు. ఈ విధంగా, అలనాడు కృష్ణపరమాత్ముడు— “యమునాతీర విహరీ” అని పిలువబడితే, ఈనాడు సత్యసాయి—“చిత్రావతీ తీరవిహరీ” అని కీర్తింపబడి నాడనుట సత్యదూరం కాదు.

‘ఇంతింతై వటుడింతయై’

రాను-రాను శ్రీవారి అవతారతత్త్వం దేశ విదేశములందు వ్యాప్తిచెంది, భక్తుల సంఖ్య పెరిగిపోవుట చేత క్రొత్తమందిర నిర్మాణం తప్పనిసరియైనది. శ్రీవారు తమ 25వ జన్మదినోత్సవమునాడు ఈ సూతన మందిర ప్రవేశం గావించినారు. అదే ఈనాటి ప్రకాంతి నిలయమందిరం. క్రమక్రమంగా బొంబాయిలో “ధర్మక్షేత్ర” మందిరం, హైదరాబాదులో “శివం” మందిరం, మద్రాసులో “సుందరం” మందిరాలు నిర్మింపబడినవి. అంతేగాక, దేశ విదేశములందు అనేక చోట్ల సత్యసాయి సేవా సంస్థలు నెలకొల్పబడినవి. ఈ సేవా సంస్థల న్నింటికి తగిన ఆదేశ, సందేశాలను అందజేసే నిమిత్తమై “అఖిల ప్రపంచ సత్యసాయి సేవా సంస్థల సమావేశములు” నిర్వహింపబడవలె నని నిర్ణయించబడినది. బొంబాయి యందు 1968లో జరిగిన ప్రప్రథమ సమ్మేళనానికి 40 దేశాల నుండి 5000 మంది ప్రతినిధులు హాజరుకాగా, 1990లో ప్రకాంతినిలయంలో జరుపబడిన 5వ ప్రపంచ సమ్మేళనానికి మన దేశం నుండి, 98 ఇతరదేశాల నుండి సుమారు 50,000 వేలమంది సేవాకార్య కర్తలు పాల్గొన్నారు. ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తే, శ్రీవారి అవతారతత్త్వం ఎంత వేగంగా విశ్వ వ్యాప్తి చెందుతున్నదో అవగతమౌతుంది.

ఈనాడు అన్ని మతస్థులవారు తమ తమ పర్యవేక్షణలను శ్రీవారి సమక్షంలో అనందంగా జరుపుకొంటున్నారు. వివిధ దేశస్థులతో, వివిధ మతస్థులతోగూడి నేడు ప్రకాంతినిలయం కళ కళలాడుతున్నది. సర్వజన సామరస్య వాతా

వరణంతో. వివిధ కళాత్మక నిర్మాణాలతో—
“కలియుగ వైకుంఠం”గా విరాజిల్లుతున్న
ఈ ప్రశాంతినిలయములో యుగావతారుడగు
శ్రీ సత్యసాయి స్పష్టిస్తున్న అత్యద్భుతాలను
ఒకసారి పరిశీలించెదము గాక!

సృష్టికి ప్రతిసృష్టి

1975వ సంవత్సరం నవంబరు నెలలో
ప్రశాంతినిలయ మందిరానికి సమీపంలోనే
సుమారు 55 అడుగుల ఎత్తుగల “సర్వధర్మ
స్థూపాన్ని” నిర్మింపజేసాయి. “మతములన్ని
జేరి మంచినే బోధించు, తెలిసి మెలగవలయు
తెలివితోడ, మతులు మంచివైన—మతమేది
చెడ్డది” అంటారు బాబా. ఈ స్థూపముపై
ప్రపంచంలోని ప్రధాన మతముల చిహ్నములు
చిత్రీకరింపబడి, అవి అందిస్తున్న ఉపదేశ
ముల అంతర్ధార్థములు లభింపబడియున్నవి.

ఆధునిక విద్యలతోపాటు, ఆధ్యాత్మిక
విద్యను కూడా అందించి విద్యార్థులను భావి
భారతోద్ధారకులుగా తీర్చిదిద్దాలనే సంకల్పంతో
శ్రీవారు మొట్టమొదట 1971వ సం॥లో అనంత
పురం బాలికల కళాశాలను ప్రారంభించారు.
తదుపరి 1978వ సం॥ బెంగళూరులో బాలుర
కళాశాల నెలకొన్నది. తుదకు 1981వ సంవ
త్సరంలో శ్రీ సత్యసాయి ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్
హైయర్ లెర్నింగ్ (డీప్స్ యూనివర్సిటీ)
రూపుదాల్చినది. బాబావారే దీనికి ఛాన్సలర్.
1982వ సంవత్సరంలో కొండపై నిర్మింపబడిన
కార్యనిర్వాహక భవనాన్ని ప్రారంభిస్తూ—
“అనంతపురం కళాశాల ‘గంగానది’ గను,
బృందావనం కళాశాల ‘యమునానది’ గను,
పుట్టపర్తి కళాశాల ‘సరస్వతినది’ గను,

రూపొంది, మనమీనాడు ‘త్రివేణిసంగమం’
ను చూడగలుగుతున్నాము” అని తెలియ
జేసారు. ఈ యూనివర్సిటీకి అనుబంధంగా
ఒక కంప్యూటర్ సెంటర్ కూడా నెలకొల్పి
బడింది. సత్యసాయి విద్యాసంస్థలలో—
‘లైబ్రరీ’ మొదలుకొని ‘లాబొరేటరీ’ వరకు
సమస్త విద్యా సౌకర్యములు ఉచితముగా
విద్యార్థుల కందించబడుచున్నవి.

సత్యసాయి యూనివర్సిటీ భవనము
మాత్రమేగాక శ్రీ సత్యసాయి హైయర్ సెకం
డరీ స్కూల్, పైమరీ స్కూల్, అదునాతన
మైన “నక్షత్రశాల” మున్నగు భవంతులతో
గూడి పుట్టపర్తి యందలి “విద్యాగిరి” ప్రాం
తము చూపరులకు ఆనందాశ్చర్యములు
చేకూర్చుచుండును. విద్యాగిరి నానుకొని
బ్రహ్మాండమైన “హిల్ ఫ్యూ” స్టేడియం
నిర్మించబడింది. ఈ స్టేడియం ప్రక్కనే గల
కొండపై వివిధ మతప్రవక్తల ఎత్తైన ప్రతిమలు
నిర్మింపబడ్డవి. వీటన్నింటికన్నా ఎత్తైన 65 అడు
గుల అంజనేయ విగ్రహం యాత్రికులను
ప్రత్యేకంగా ఆకర్షిస్తున్నది.

ఇటీవలనే యూనివర్సిటీ కార్యనిర్వాహక
భవనమునకు సమీపమున “సనాతన సం
స్కృతి” అనే పేరుతో మూడంతస్తుల ప్రద
ర్శనశాల (మ్యూజియం) నెలకొల్పబడినది.
ప్రాచీన భారతీయ సంస్కృతి ప్రభావము
క్షీణిస్తున్న ఈ తరుణంలో బాబావారు తమ
ప్రబోధల ద్వారానేగాక, ఇట్టి ప్రదర్శనశాలల
ద్వారా కూడా మన సనాతన సంస్కృతి ప్రాశ
స్త్యాన్ని తెలియజేస్తున్నారు. నవనాగరికతా
వ్యామోహ పరవశులైన వారికి ఈ మ్యూజియం

కనువిప్పు కలిగించక మానదు. ఈ మూర్ఖజి
యంలో ప్రదర్శింపబడుతున్న విషయాలను
చూసి తరించవలసినదేగాని, వర్ణింపనలవి
కాదు.

సుదూర ప్రాంతాల నుండి భగవానుని
సందర్శనార్థం వచ్చే యాత్రికుల సౌకర్యార్థమై
పుట్టపర్తికి 5 కి.మీ. దూరంలో “శ్రీ సత్యసాయి
ఎయిర్ పోర్ట్” అనబడే విమానాశ్రయం ఈ
మధ్యనే ప్రారంభించబడింది.

దీనికి అతి సమీపములోనే “శ్రీ సత్య
సాయి సూపర్ స్పెషాలిటీస్ హాస్పిటల్”
సర్వాంగ సుందరంగా సంసిద్ధ మౌతున్నది.
ఈ హాస్పిటల్ శంఖుస్థాపన బాబావారు కేవలం
ఒక సంవత్సరం క్రిందటే చేసియున్నారు.
అనేక కోట్ల రూపాయల వ్యయంతో నిర్మింప
బడిన ఈ ఆత్మసాధనాతనమైన వైద్యశాల
సర్వజనుల పాలిటి “కల్పతరువు” వంటిది
అనుటలో అతిశయోక్తి లేదు. దీనియందు
గుండె, ఊపిరితిత్తులు, మూత్రపిండములు
మొదలగు వాటికి సంబంధించిన శస్త్రచికిత్స
లన్నీ ఉచితంగా జరుపబడతాయి. నేటి
యావత్ప్రపంచము నందే ఒక అధునాతనమైన
వైద్యశాల ఆత్మసాధన వ్యయంతో కూడిన
వైద్య సౌకర్యాలను ఉచితంగా, సేవాదృక్ప
థంతో జనులకు అందించుట అనే విషయాన్ని

మనం ఇంతవరకు వినియుండలేదు. “సాయి
చేసే సర్వకార్యములు స్వాధ్యరహితమైనవి;
సమాజ కళ్యాణము నందించేవి. సాయిమార్గం
సత్య మార్గం, ధర్మమార్గం.” అని శ్రీవారే
చాటియున్నారు.

మానవ శ్రేయస్సుకై నిత్యజీవితంలో సత్య
సాయి నిరంతరం అనేక నిర్మాణాత్మక కార్య
క్రమాలలో నిమగ్నులై ఉంటారేగాని, తనకు
వికొద్ది కాలమైనా విశ్రమించుటనేదే లేదం
టారు బాబా. “నేనెన్నడు విశ్రమించను, అల
సట చెందను. శ్రమిస్తే కదా! విశ్రమించేది.
విశ్వవ్యాప్తంగా ఎడతెగని పనులను తేలికగా
జరుపుతూ నిరంతరం అనందంగా ఉంటాను”
అని శ్రీవారు ఒక పర్యాయం తెలిపియే
యున్నారు. ఇట్టి దైవశక్తి ఊహకందనిది
కదా!

ఒకనాటి కుగ్రామమైన పుట్టపర్తి యొక్క
నేటి వైభవాన్ని తెలికిస్తే, “ఇది కలయో!
వైష్ణవ మాయయో!” అనిపించక మానదు.
అయితే ఇది కలకాదు, వైష్ణవమాయ అంత
కన్నా కాదు. “నా జీవితమే నా సందేశం”
అని నినదిస్తూ, లీలామానుష వేషధారి
యైన సత్యసాయి సర్వమానవ శ్రేయస్సుకై
చేస్తున్న ఈ సృష్టికి ఒక అనిర్వచనీయమైన
ప్రతి సృష్టియే.

ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ సంభవామి

ఉ॥ ఎప్పుడు ధర్మహానియగు — నెప్పుడధర్మము వృద్ధి గాంచునో
అప్పుడ—“నేను పుట్టుదు సుమా!” యని కృష్ణుడు పల్కినట్లుగా
ఇప్పుడు—“సత్యసాయి పరమేశుడు”— పుట్టెను పర్తిలోన; తా
నిప్పుడమిన్ “సుధర్మము”ను. నిల్పుచునుండె ప్రశాంతవద్దతిక

“త్రేతాయుగ ద్వాపరయుగములలో దుష్టజనుల సంఖ్య పరిమితంగా ఉండుట చేత రామకృష్ణాద్యవతారములు ఆయుధముల చేతఁబని ధర్మ సంస్థాపన గావిస్తే, ఈ కలియుగంలో సర్వత్రా దుష్టజనులు నిండియుండుట చేత ఈ సత్యసాయి ప్రేమావతారుడై తన దివ్య ప్రబోధల చేత జనులందరిలో మానసిక పరివర్తన గొనివస్తున్నాడు” అని బాబావారు పేర్కొన్నారు. దేశ కాలపరిస్థితుల ప్రభావమును పురస్కరించుకొనియే కదా! అవతారములు సంచరిస్తుంటాయి. ఈనాడు సత్యసాయి అవతారం గావిస్తున్న ధర్మ సంస్థాపనలో చమత్కారం, సంస్కారం, పరోపకారం, సాక్షాత్కారం అనే నాలుగు సోపానములున్నవని శ్రీవారే తెలిపియున్నారు.

ఒక పర్యాయం బాబావారు తమ దివ్యవన్యాసంలో, “చమత్కారం (మిరకిల్) అనేది ఆకర్షించుట కొఱకే. రామకృష్ణాది అవతారములు కూడా జనులను ఆకర్షించేవారు. ఆకర్షణ అనేది దైవత్వానికి ప్రధానమైన గుణం. అయితే, ఈ ఆకర్షించేది దేనికోసం? వారిని సంస్కరింపజేయుటకే సంస్కారము యొక్క లక్ష్యమేమి? వారిని పరోపకారులుగా తయారు చేయుటయే; ఈ పరోపకార దీక్షతో వారు స్వార్థాన్ని మరచి, అందరి యందున్న ఏకత్వాన్ని గుర్తించి, సాక్షాత్కారం పొందుటయే. అయితే, ఈ నాలుగు సోపానములందు అంతర్వాసినీగా ప్రవహిస్తున్నది ప్రేమతత్వమే. కనుక, నా ప్రేమయే ఒక గొప్ప మిరకిల్” అన్నారు. ఇట్టి మహత్తరమైన ప్రేమశక్తి చేత ఆకర్షింపబడి, లక్షలాది జనులు భగవానుని చెంతచేరి ఆయన దివ్యప్రబోధల చేత ప్రభా

వితులౌతున్నారు. ఆనాడు కురుక్షేత్రంలో కర్తవ్యాన్ని గుర్తించుటకు ధర్మ పరాయణుడైన అర్జునునికే భగవద్గీత అవసరమైతే, ఈనాడు అనేక అరాచకాలతో కూడిన ప్రపంచమనే ‘సంగ్రామ క్షేత్రం’లో సత్య ధర్మాలు లేనట్టి మానవులకు తమ కర్తవ్యాన్ని గుర్తించుటకై ‘సాయిగీత’ అవశ్యకత ఎంతేని ఉన్నది కదా! సనాతన ధర్మ పునరుద్ధరణతో నవయుగానికి నాందిపలుకుటకై ఏతెంచిన ఈ సత్యసాయి విద్యా రంగానికి, సేవా రంగానికి అత్యంత ప్రాధాన్యతనిస్తున్నారు.

“విద్య ఉద్యోగాలకను వెట్టి వీడి, సమాజ శ్రేయస్సుకై పాటుపడండి. మీ ఫుడ్ (ఆహారం), బ్లడ్ (రక్తం), హెడ్ (తల)—ఇవన్నీ మీ తల్లిదండ్రులు మీకిచ్చిన బహుమతులే. కాబట్టి, మొట్టమొదట తల్లిదండ్రుల యెడల కృతజ్ఞతాభావాన్ని కలిగియుండండి. పరదేశ వ్యామోహం విడనాడి త్యాగభూమి, యోగభూమి, కర్మభూమియైన ఈ భరత భూమి యొక్క ప్రాచీన సంస్కృతి పునరుద్ధరణకై మీ జీవితాన్ని అంకితం చేయండి” అని శ్రీవారు విద్యార్థులకు పిలుపునిస్తున్నారు— “విద్యార్థులు విషయార్థులు కారాద”ంటారు బాబా. యావత్ప్రపంచపు భవిష్యత్తు యువతీ యువకుల చేతిలో ఉంటున్నది. కావున, శ్రీవారు అనేక అత్యున్నత విద్యాసంస్థలను నెలకొల్పి, వాటి యందు ఆధునిక విద్య, క్రిడలు మున్నగువాటితో పాటు మానవతా విలువలకు కూడా ప్రాధాన్యత నిచ్చి, విద్యార్థులలో శారీరక, మానసిక, అధ్యాత్మిక వికాసాన్ని కలుగజేస్తున్నారు. హృదయాలను ఉత్తేజపరచే, భావాలను వికాసపరచే, ఆలో

చనా సరళిని అభివృద్ధిపరచే ఇట్టి విద్యావిధానంలో శిక్షణ పొందిన విద్యార్థులు 'అధ్యాత్మిక విప్లవ యోధులు'గా రూపొంది, సత్యసాయి గావిస్తున్న ధర్మ సంస్థాపనలో ప్రధాన పాత్ర వహించగలరనుటలో సందేహం లేదు.

శ్రీవారు తన చెంతచేరిన వారిలో మానసిక పరివర్తన కల్గించి, వారిని పరోపకారులుగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. ఈ సాయిభక్తులు దేశ విదేశాలలో పలుచోట్ల సత్యసాయి సేవాసంస్థల నేర్పరచి, స్వచ్ఛంద సేవా కార్యక్రమాలను కొనసాగిస్తూ, సమాజ శ్రేయస్సుకై కృషి నలుపుతున్నారు. సత్యసాయి సేవాసంస్థల మూడవ ప్రపంచ సమ్మేళనంలో శ్రీవారు మాట్లాడుతూ, “ఉన్నది ఒకే మతం— అది ప్రేమమతం. అందరికీ ఒకే దైవం— అతడు సర్వాంతర్యామి. అందరిదీ ఒకేకులం— అదే మానవత్వం. కాబట్టి, లౌకిక సంబంధమైన సంగుచిత స్వభావాలను విడనాడి, సేవలలో పాల్గొనండి” అని ఉద్బోధించారు. భగవానుని ఇట్టి సందేశానుసారం సత్యసాయి సంస్థలు కుల, మత, జాతి, వర్ణ విచక్షణకు తావీయకుండా, ప్రపంచానికంతటికీ ఆ దర్శనాన్ని ప్రసరించినాయి.

ఈ సేవాసంస్థలు బాలవికాస, భజన మండలి మున్నగు అనుబంధ కార్యాలతో కూడి ఉంటున్నాయి. “మొక్కై వంగనిది మ్రానై వంగదు” కదా! కాబట్టి, సత్యసాయి సేవా సంస్థలు చిన్నపిల్లల ఆభ్యుదయానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపిస్తున్నాయి. బాలవికాస తరగతులను నిర్వహించి, వారికి మానవతా విలువల అవశ్యకతను బోధించి, వారిలో మానసిక చైతన్యం తీసికొని వస్తున్నాయి.

“సేవకు మించిన యోగం లేదు సేవలు చేయడానికి రిస్కర్లైంట్ అనెదే లేదు కడపటి స్వాసను కూడా సేవలోనే పడలాల్సి సత్యసాయి వంటి ప్రభువు, సాయిభక్తుల వంటి సేవకులు ఉన్నప్పుడు ఎంతటి కార్యాచ్రయ సాధించవచ్చు” అని శ్రీవారు తమ 60వ జన్మ దినోత్సవ సందేశంలో పేర్కొన్నారు. భగవానుడు అందిస్తున్న ఇట్టి మూర్తితో సత్యసాయి సంస్థలు వివిధ ప్రదేశాలలో తమకు అందుబాటులో నున్న గ్రామాలను దత్తత తీసికొని వాటి అభివృద్ధికై పాటుపడుతున్నవి. “గ్రామ సేవయన్న రామసేవయే సుమ్మీ!” అంటారు బాబా. వికలాంగులకు, రోగులకు వైద్య సహాయాన్ని అందించుట, నీటి సదుపాయాలను సమకూర్చుట, పేద విద్యార్థుల విద్యాభ్యాసానికి తోడ్పడుట, సత్సంగములను నిర్వహించుట, ఆన్నదానం, వస్త్రదానం— మున్నగు సేవాకార్యక్రమములలో చిన్న-పెద్ద అనే తారతమ్యం లేకుండా ఐకమత్యంగా పనిచేస్తూ— “మానవసాదరత్వము — దైవపితృత్వము” అనే శ్రీవారి ప్రబోధను చాటుతున్నారు.

“సేవలలో అహంకార, మమకారములు అణగిపోయి, ఐకమత్యము అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఐక్యత ఉన్నచోటనే పవిత్రత గోచరిస్తుంది. పవిత్రత ఉన్నచోటనే దైవత్వం సాక్షాత్కరిస్తుంది” అంటారు బాబా. ఇది ముమ్మాటికి నిజం. శ్రీ సత్యసాయి ఈ విధంగా సమాజంలో సృష్టిస్తున్న చైతన్యం వ్యారాసాయి అవతారతత్వం, సాయి ప్రబోధాలు— ప్రపంచం నలుమూలలా ప్రాకిపోతున్నాయి. “సాయి నామం ఇంటింటా కాదు—ఇంచ్ ఇంచ్ వ్యాపించిపోతుంది” అని ఒక పర్యా

యము శ్రీవారు సెలవిచ్చిన మాట ఇష్ట
అక్షరాలా నిజమౌతోంది. క్రితం సంవత్సరం
జరిగిన ప్రపంచ సమ్మేళనానికి 98 దేశాలకు
చెందిన ప్రతినిధులు రావడమే ఇందుకు
నిదర్శనం.

ఈ విధంగా, ఇంత అనతి కాలంలోనే
ప్రపంచ వ్యాప్తంగా లక్షలాది ప్రజలు సత్య
సాయి విశ్వచ్చతాధిపత్యమును గుర్తించి,
దైవప్రీతిని — పాపభీతిని — సంఘనీతిని
కల్గియుండి, సాయి మాటను, సాయి బాటను
అనుసరిస్తున్నారంటే — ఇదే సాయి యుగా
రంభానికి మహోదయం.

“నేనెవ్వరు?”

“సత్యసాయి అనగా ఈ ఐదడుగుల
దేహమని కాదు. సత్యసాయి అంటే — సత్య
సాయి; అనగా ‘సత్యముపై పవళించినవాడ’ని
అర్థం. కనుక, సత్యసాయి సత్యస్వరూపమే-
ధర్మస్వరూపమే నా శక్తి సామర్థ్యాలను
ఎవ్వరూ అర్థం చేసికొనలేరు. ఆకాశమును
భూమిగ, భూమిని ఆకాశంగా మార్చగలను.

చ॥ మతములు వేరువేరయిన—“మాధవుడొక్కడే” యంచు నెల్లరు
మతితలసాయనేడు— ఒక మార్గము చూపెను సత్యసాయి; ఈ
క్షితిపం— “పుట్టపర్తి” ఒక క్షేత్రమటంచని — అన్ని వర్ణముల్
చతురత గలి కొలురిక — చక్కని, చిక్కని పర్తివాసుని॥

కాని, అది దైవత్వానికి నిజమైన నిదర్శనము
కాదు. నా ప్రేమయే దీనికి నిదర్శనం. నేను
దూషణ-భూషణలకు క్రుంగను, పొంగను.
ఈ దూషణ-భూషణలు నన్ను యుగ యుగ
ములనుండి వెంటాడుతున్నవే. నేను వచ్చిన
కార్యక్రమం— ‘ధర్మసంస్థాపన’, నా సంక
ల్పం తప్పక నిర్దిస్తుంది” అని భగవానుడు
తమ దివ్యోపన్యాసాలలో తెలియజేసారు.

శ్రీవారు తమ 20 వ ఏట అన్నగారైన శ్రీ శేష
మరాజుకి వ్రాసిన ఉత్తరంలో “నేనే దేశానికి
కట్టుబడలేదు. ఏ నామమునకు కట్టుబడను.
నాది, నీది అనే భేదం నాకులేదు. ఏ పేరుతో
పిలిచినా పలుకుతాను” అని పేర్కొన్నారు.
అంతేగాక, శ్రీవారు తమ 1990 దసరా సందే
శంలో “అనాడు షిర్డీసాయిగా ఏతెంచినది
దివ్యత్వాన్ని తెలుపుట కొరకు, ఈనాడు సత్య
సాయిగా అవతరించినది దివ్యత్వాన్ని అందించే
కొరకు, రాబోయే ప్రేమసాయి అవతారం
దివ్యత్వాన్ని బోధించే కొరకు” అని తెలియ
జేసారు. ఇట్టి అవతార పురుషునికి సమకాలీ
నుల మగుట అనేది ఎన్నెన్ని జన్మల సుకృత
తపః ఫలమో కదా!

—“కవికుమార్”, ప్రశాంతినిలయం.

సేవాయోగం

[ప్రేమస్వరూపులారా !

మానవత్వాన్ని గుర్తించిన మానవునికి ఈ సేవలు ఏమంత మహత్తరమైనవి కావు.

మానవుడు కర్మ చేత బంధింపబడినవాడు, మానవ శరీరము వకోపకారార్థమై వచ్చినది.

ఇట్టి సత్కాన్ని వ్యక్తులు గుర్తించుకోవాలి.

మొట్టమొదట మనం ఎవరికి సేవలు చేస్తున్నాము? అని విచారించాలి. ఈనాడు మానవుడు చేసే ప్రతీ కర్మ ఫలాపేక్షతోకూడి ఉంటున్నది. ఫలాపేక్ష నహితంగా చేసేవి బంధానికి, ఫలాపేక్ష రహితంగా చేసేవి బంధవిముక్తికి కారణాలు. అని కర్మలు రెండు తెగలుగా ఉంటున్నవి. అయితే, సత్యసాయి సంస్థలకు చెందిన వ్యక్తులు స్వార్థరహితంగా, ప్రేమపూర్వకంగా, ఎంతో ఉత్సాహంతో సేవలు చేస్తూవచ్చారు. కాని, ఈ సేవలు ఎవరి కోసం చేసాము? బంధాపేక్షతోగాని, బంధవిమోచనాపేక్షతోగాని చేసినప్పటికిని మనకు మనమే చేసుకున్నాముగాని, ఈ సేవలు పరులకు చేసినవి కావు. ఫలాపేక్ష రహితంగా చేసిన కర్మలు మననే బంధవిముక్తుల గావిస్తాయి, ఫలాపేక్ష నహితంగా చేసిన కర్మలు మనకే బంధాన్ని చేకూరుస్తాయి. అనగా బంధము మనకే, బంధవిముక్తి మనకే. కనుక మనం చేసే కర్మలు మనకోసమేగాని, పరుల కోసం కాదు—అనే సత్కాన్ని గుర్తించి, పర్తించుట వ్యక్తిత్వం యొక్క సహజ కర్తవ్యం.

అంతరాత్మను తృప్తిపరచుకో

సకలవత్క మృగాదులు కూడా మానవుని వలె కర్మలనాచరిస్తున్నాయి. కనుక, కర్మలనాచరించుట ప్రధానం కాదు. పవిత్రమైన మానవత్వం ప్రాప్తిం చినందుకు, ఈ దేహంలో ఉండిన సర్వాంగములను సార్థకం గాచించుకొనే విమితమైన మనము సేవలలో పాల్గొని, తద్వారా మానవత్వాన్ని సార్థకం చేసుకోవాలి. అప్పుడే “సేవ” అనే పదానికి సరియైన అర్థం చేకూరుతుంది. ఏదో సత్యసాయి సేవాసంస్థల విమితమైన గాని లేక పేరుప్రతిష్ఠల విమితమైన గాని లేక ప్రభుత్వము విమితమైన గాని—మనం ఈ సేవలలో పాల్గొన్నామని భావించరాదు. పరుల తృప్తి కోసం కాదు, మన తృప్తి కోసం మనం చెయ్యాలి ఇతరులు మెచ్చుకొనే పనులు చేయుట కంటే, శివుడు మెచ్చుకొనే పనులు చేయాలి. అవే నిజమైన సేవలు. ఆ శివుడు ఎక్కడ ఉన్నాడు? మానవుడు తన అంతరాత్మను తృప్తిపరచిన యెడల—అదే శివుడు మెచ్చుపని. ప్రభుత్వము ఎన్నెన్నో చెప్పవచ్చును, ప్రజలు

ఎంతైనా వర్ణించవచ్చును. కాని, మనకు ఈ వర్ణనలు అక్కరలేదు. తాను చేసిన పని మంచిదా? చెడ్డదా? అనే విషయంలో తనకు తాను “ఇది సరియైనది” అని అనుకుంటే— అదే ఆత్మసాక్షి. కనుక, మన అంతరాత్మను తృప్తిపరచాలి. దానికి మించిన తృప్తి మరొకటి లేదు.

మీరు ఈ సేవలను చాలా ఉత్సాహంగా, హృదయపూర్వకంగా చేసారు. మీ ఆత్మతృప్తిగా చేసారు. అందరి ఆప్యాయతను, గౌరవ మర్యాదలను అందుకున్నారు. అయితే— “నేను ఈ సేవలను ఏవిధంగా చేసాను? ఆనందంగా చేసానా? ఆదంబరంగా చేసానా? ఆత్మార్పణంగా చేసానా?” అనే విషయంలో మీ ఆత్మను తృప్తిపరచాలి.

ఇకమత్యాన్ని పెంచుకొనే నిమిత్తం మనం సేవలు చేయాలి. మీలో ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క గ్రామానికి చెందినవారు. కాని, సేవలలో పాల్గొనే ఉన్నప్పుడు అందరూ కలసి పని చేయుట చేత అన్నదమ్మలవలె, అక్కచెల్లెళ్ళ వలె ఎంతో ఏకత్వాన్ని అనుభవిస్తూ వచ్చారు. మీతో సేవలు చేయించుకున్నవారు కూడ “అమ్మా! మీరు మాకెంతో సేవ చేసారు” అని ధన్యవాదాలు తెచ్చుకున్నారు. ఇట్టి ఏకత్వం కోసమే సేవలు ప్రారంభించబడినవి. మానవుడు ఒంటరిగానే పుట్టాడు. కాని, తనకు తెలివి తేటలు అభివృద్ధి అయ్యే కొలది తల్లిదండ్రుల, తోబుట్టువుల సంబంధమేర్పడుతుంది. తనకు వివాహమైన తరువాత భార్యతోపాటు అత్తమామల, బావమరుదుల సంబంధం ఏర్పడుతుంది. క్రమక్రమంగా కొడుకులు, కొడుకుల ద్వారా కొడుకులు— ఈ విధంగా సంబంధములు ఒకదానివెంట మరొకటి పెరుగుతూ వస్తాయి. కనుక, మానవజన్మలోనే ఉజ్జులము ఈ ఏకత్వమనేది సాక్షాత్కరిస్తోంది. భిన్నత్వములోని ఏకత్వాన్ని పొందించుటే సేవల అంతరాలం.

రాక్షసత్వం — దైవత్వం

“పరితాపానాం సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం ధర్మసంస్థానారాధాయ సంభవామి యుగే యుగే॥” అని శ్రీకృష్ణుడు భగవద్గీత యందు తెలిపియున్నాడు. అనగా సద్గుణములు కలిగిన వారిని రక్షించి, దుర్గుణములు కలిగిన వారిని శిక్షించి ధర్మ స్థాపన చేయుట. అని భావిస్తున్నాము. ఇది సరియైనది కాదు. “రాక్షసత్వాన్ని రూపుమాపి, దైవత్వాన్ని అభివృద్ధి పరచి, దివ్యత్వమైన ధర్మాన్ని జగత్తు యందు స్థాపించుట” యే దీనికి సరియైన అర్థము. ఇక్కడ రాక్షసత్వం అనగా ఏమిటి? దైవత్వం అనగా ఏమిటి? అని మనం విచారించాలి. “పరితాపానాం సాధూనాం” అనే పదములో “సాధుత్వం” అనగా నిర్మలంగా, విస్వార్థంగా, విరహంకారంగా ఉండిన మానవ స్వభావము అని అర్థం. “వినాశాయ చ దుష్కృతాం” ఇక్కడ దుష్కృతములనగా దుర్మార్గులైన, దుష్టులైన మానవులు కాదు. రాగ ద్వేషాలు, అసూయ, అహంకారము—ఇవే “దుష్టులు”. ఈ “దుష్టుల” హతమార్చి నిర్మల, విస్వార్థ, విరహంకారములను రక్షించుటయే—ధర్మ సంస్థాపన. ధర్మమనగా ఏమిటి? “రామో విగ్రహవాఽధర్మః” భగవంతుడే ధర్మస్వరూపుడు.

రావణతత్త్వం — రామతత్త్వం

ఈనాడు మానవత్వంలో రెండు తత్త్వములు ప్రధానంగా గోచరిస్తున్నాయి. ఒకటి రావణతత్త్వం, రెండవది రామతత్త్వం. రావణతత్త్వం— రాగ ద్వేషాహంకారములతో కూడినది. రామతత్త్వం— నిర్మల, విస్వార్థ, విరహంకారములతో కూడినది. రాముడు లోకల్యాణం నిమిత్తమై తనకున్న సర్వభోగ భాగ్యములను త్యజించి కారడవులలో ప్రవేశించి, రాగ ద్వేషాహంకారములతో కూడిన రాక్షసులను సంహరించాడు. కాని ఈనాటి రామభక్తులు రాముడు

త్యజించిన భోగ భాగ్యములనే ఆశిస్తూ తద్వారా ఈ రాగ ద్వేషాహంకారములను మరింత అభివృద్ధి పరచు కుంటున్నారు. ఇది రామ భక్తి యొక్క తత్వం కాదు. “గ్రామసేవ యన్న రామ సేవయే సుమ్మీ!” అని పూర్వం చెప్పాను. గ్రామసేవ చేస్తున్నామంటే, దానిని రామ సేవగానే భావించాలి. రామ సేవ అనగా ఏమిటి? రాముడు దేనిని త్యజించాడో, దానిని మనం కూడా త్యజించాలి. రాముడు భోగ భాగ్యాలను త్యజించి, నారవస్త్రాలను ధరించి, కారడవులలో ప్రవేశించి రాక్షస సంహారం గావించాడు. మనం కూడా భయంకరమైన జీవితాఙ్గంలోనికి ప్రవేశిస్తున్నాము. మన వెంట “హృదయ రాముని” తీసికొని వెళ్ళుచున్నాము. ఈ “రాముడు” లోకికమైన సుఖ సంతోష, భోగభాగ్యాలను త్యజించాలి. అప్పుడే ఈ జీవితాఙ్గంలో నందరించే “రాక్షసగుణముల”ను విడనాడవచ్చును.

మన రాగ, ద్వేష, అహంకారములను నిర్మూలం గావించుకొనుటకై సేవలు చేయాలి. మనం సేవా భావముతో నడుము పంచి పనిచేసినప్పుడు “నేను ఇంతటి గొప్పవాడను” అనే అహంకారం మొట్ట మొదట అణగిపోతుంది అహంకారాన్ని నిర్మూలం చేసికొన్నప్పుడు మనలో విస్వార్థం అవిర్భవిస్తుంది. విస్వార్థం వలన నిర్మలత్వం చేతురుతుంది. మనం బంధవిమోచన గావించుకొనే నిమిత్తం విస్వార్థంగా విష్ణుల్యుషంగా కర్మలనాచరించాలి. అప్పుడే ధన్యం మౌకాము.

ప్రాకృతమైన భేదభావాలు పాటించకండి

బ్రాహ్మణధర్మం, క్షత్రియధర్మం, వైశ్య ధర్మం— ఇవన్నీ అనిత్యమైన దేహాలకు సంబంధించినవి. దేహ సంబంధమైన ఈ నిబంధనలకు, అధ్యాత్మికానికి ఎట్టి సంబంధము లేదు. దేహాన్ని బట్టి పురుషుడని, స్త్రీయని, బ్రాహ్మణుడని, వైశ్యుడని—భావిస్తున్నాము. కాని, దైవత్వానికి కట్టి భేదము లేదు.

గాలిదేకులం? బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, హరిజన వర్గాలకు చెందిన వారందరూ ఈ గాలిని సమంగా పీల్చుకొంటున్నారు. గాలికెట్టి పరిమితి లేదు. అదేవిధంగా అగ్ని, జలము కూడా కుల మతాలకతీతమైనవి. అగ్ని సర్వమునూ భస్మము గావించి ఏకత్వాన్ని నిరూపిస్తుంది. కనుక, ఈ పంచభూతములన్నీ భగవదంశములే, ఇవి ప్రతి మానవుని యందు ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా ప్రతి మానవునికి ఆకలి, నిద్ర మరియు జననమరణాలు సమంగా ఉంటున్నాయి. ఇట్టి ఏకత్వాన్ని మనం గుర్తించాలి. “ప్రతి మానవుని శరీరం ఒక రథము వంటిది, ఆత్మయే రథికుడు” అని కఠోపనిషత్తు బోధిస్తున్నది. ప్రతి మానవునికి శరీరం ఉన్నది. ప్రతి మానవుని యందు ఆత్మ ఉంటున్నది. ప్రతి మానవుని శరీరం పంచభూతముల చేరికయే. మనకు ఇంతకంటే గొప్ప సమత్వం ఏమి కావాలి? కాబట్టి ప్రాకృతమైన భేదభావాలను మనం పాటించరాదు.

పాపాలు చెయ్యవద్దు — పాపపరిహారాలు
వెదకవద్దు

ఈనాడు మనం వేద శాస్త్రీతిహాస పురాణములను చదువుతున్నామే గాని, ఆచరించుట లేదు. భాగవతమో లేక భగవద్గీతనో పారాయణం చేస్తున్నాం. ఏమిటి పారాయణం? ఈ గ్రంథాలను పారాయణ చేయమని ఎవ్వరూ చెప్పలేదు, ఆచరించమని చెప్పినారు. బైబిల్, ఖురాను, భగవద్గీత మున్నగు పవిత్ర గ్రంథాలను కేవలం తెలిసికొని బోధించినంత మాత్రమున ఉపయోగం లేదు. వాటిలోని పవిత్రమైన విషయాలను ఆచరించాలి. కొంతమంది భగవద్గీతలో 700 శ్లోకాలను కంఠస్థం చేసామని గొప్పగా చెప్పుకుంటారు. దీని వలన ప్రయోజనమేమి? కలిగేది కంఠానికి నొప్పి మాత్రమే. తెలుసుకొన్న విషయాల నెంత వరకు ఆచరణలో పెట్టుకున్నామనేది ముఖ్యం. ఈ పవిత్రమైన కర్మభూమిలో ప్రతి మానవుడు కూడా పవిత్రుడే. కాని, ఆ పవిత్రతను సరిగా నిరూపించే

వాడు లేకపోవుట చేత అందరూ అజ్ఞానంలో పడిపోతున్నారు. జపాలు, ధ్యానాలు చేస్తే పాప పరిహారమౌతుందని భ్రమిస్తున్నారు. ఈ విధంగా పాపపరిహారం కోసం చూస్తున్నామే గాని, పాపాలు చేయకుండా ఉండటానికి ఏమాత్రం ప్రయత్నించటం లేదు. జన్మజన్మల యొక్క “పాప పరి” మానవుని దుష్కార్యాలలోనికి నెట్టివేస్తుంది. దీనిని పరిహారం గాంచుకొనే నిమిత్తమై, ఈ పవిత్రమైన పేపరులో పాగొనాలి.

ఇతరుల హృదయాలను సంకృప్తి పరిస్తే, వారి సంకృప్తి మన పాపపరిహారం గానిస్తుంది. ఇదే సేవల యొక్క అంతరార్థం. మన చేత ఉపకారం పొందిన వందమందిలో ఏ ఒక్కరైనా సంకృప్తి చెందితే చాలు—అదే మనకు మంచి ఫలితాన్ని అందిస్తుంది.

అజ్ఞానం — జ్ఞానం — బ్రహ్మతత్వం

చలించని మనస్సును, భ్రమించని రృప్తిని మనం అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. అప్పుడు చేసిన పనులన్నీ భగవత్ప్రీత్యర్థంగా మారిపోతాయి. పుష్కరాలు 12 సంవత్సరములకు ఒకసారి వస్తాయి. ఈ పుష్కరాలలో మీరు ఈ సేవలను కూడా పుష్కరంగా చేసారు. అయితే, మన హృదయాలను కూడా పుష్కరంగా ఉంచుకోవాలి. అప్పుడే తగిన సార్థకత చేకూరుతుంది. “పుష్కర” మనగా పరిపూర్ణత్వమే. అట్టి పరిపూర్ణత్వమును పొందాలంటే, మనలోని రాగ ద్వేష, అహంకారాలను నిర్మూలం గావించుకోవాలి. మనం ఖర్చు పెట్టినా - పెట్టకపోయినా కాలం మాత్రం కదలిపోతున్నది. అట్లే మన జీవితంకూడా తరిగిపోతున్నది. కాని, మనం ఖర్చుపెట్టినా - పెట్టకపోయినా ఎప్పటికీ విల్పేది—ఒక్క దైవానుగ్రహం మాత్రమే. దానిని మనం పొందాలి.

ఒక్కసారి పోతే తిరిగి రానిది, ఒక్కసారి వస్తే తిరిగి పోనిది, రాకుండా - పోకుండా స్థిరంగా

ఉండేది—ఈ మూడు విషయాలను గూర్చి మానవుడు తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించాలి. ఒక్కసారి వస్తే తిరిగిపోనిది—అదే జ్ఞానం. వచ్చి - పోయేది జ్ఞానం కాదు. ఆ జ్ఞానం వచ్చిన తరువాత స్థిరంగా నిలిచి పోవాలి. ఒక్కసారి విశ్వాసం కలిగితే, ఆ విశ్వాసాన్ని పెంచుకొనుటయే మానవ కర్తవ్యం. మానవుడనగా “విశ్వాసం కలజీవి” అని ఉపనిషత్తు తెలిపియున్నది. కాని నేటి మానవులలో శ్వాస ఉన్నది గాని, విశ్వాసం లేదు. ఏమి ప్రయోజనం? విశ్వం పించిన దానిని ఆనరణలో పెట్టాలి. కొంతమంది “పూర్వం నాకు చాలా భక్తి ఉండేది కాని, ఇప్పుడు ఎందుకో నన్నగిల్లిపోతున్నది” అని అనుకొంటారు. ఇది చాలా పొరపాటు. ఇప్పుడు నీలో భక్తి నన్నగిల్లి పోతున్నదంటే, పూర్వం కూడా ఆ భక్తి నీలో స్థిరంగా ఉండియుండదు. భక్తి ఉంటే ఎప్పటికీ తగ్గి పోదు. తగ్గిపోతే భక్తి ఉండేది కాదు.

ఇంక రెండవది: ఒక్కసారిపోతే తిరిగి రానిది అదే—“అజ్ఞానం”. మూడవది: పోకుండా-రాకుండా స్థిరంగా ఉండేది. అదే—“బ్రహ్మతత్వం”. ఇది—“నిర్గుణం, నిరంజనం, సనాతనం, నిత్యతనం, విత్య కుద్ధ బుద్ధ ముక్త నిర్మల న్వరూపం”. అదే ఆత్మతత్వం.

తమస్సు నిర్మూలిస్తే— అదే తపస్సు

మన దేహంలో గుండె కొట్టుకోవడానికి, ఉచ్ఛ్వాస-విశ్వాసాలకు, రక్తం సరఫరా జరుగుటకు మనపెట్టి ప్రయత్నములు చేస్తున్నామా? ఏమీ చేయుట లేదు. ఈ కర్మలన్నీ వాచంతటనే సహజంగా జరిగి పోతున్నాయి. ఈ అన్నింటికీ ఒక్క దైవత్వం ఆధారంగా ఉంటున్నది. ఇదే అన్నింటికీ మూలాధారం, ఇదే అన్నింటికీ అధిష్టానం. ‘వెండి’ అనే మూలాధార పదార్థము నుండియే వెండిబిల్లురు, వెండిగిన్నె మొదలగునవి ఆవిర్భవిస్తాయి. కాని,

‘పెండి’ అనే మూలాధారమే లేకపోతే, ఈ పెండి వస్తువులే ఉండవు. ఆదే విధంగా భగవంతుడనే అదిష్టానము నుండియే సర్వమూ ఆవిర్భవిస్తున్నది.

మనం సాధ్యమైనంత వరకు సేవలో పాటొన్నదో—అంతకంటే గొప్ప సాధనలు లేవు. ఏదో జపము, ధ్యానము చేసుకొనేవారిని వద్దని చెప్పును. అవన్నీ చేసుకోవచ్చును గాని, సేవ చేయుట వలన కలిగే ఫలితం మరిచేసి వలన కూడా కలుగదని నా ఉద్దేశ్యం. మన చరిత్రను పరిశీలిస్తే, పూర్వకాలంలో ఎంతోమంది తపస్సు చేసారు. కాని, ఏమి సాధించినారు? వారు చేసినది ఒకరినొకరు శపింతుకోవడమే కదా! ఇదేనా తపస్సు యొక్క ఫలితం? ఇది కాదు తపస్సు. తపస్సును దూరం చేసికొన్నప్పుడు—ఆదే తపస్సుగా మారుతుంది. తపస్సును లోపల నింపుకొని, తపస్సు చేస్తే లాభం లేదు. జపములు, ధ్యానములు, యోగములు, యాగములు— మున్నగునవి సేవ కంటే అధికమైనవి కావు. కొంతమంది జపములు చేస్తుంటారు. చేతిలో జపమాల తిరిగిపోతూ ఉంటుంది గాని, వారు మాత్రం నిద్రపోతుంటారు. మరికొంతమంది ధ్యానంలో కూర్చొంటారు. ఆ సమయంలో ఎక్కడో చిన్న దోమ వస్తే, దానిని చంపి వేస్తారు; ఇదేనా ధ్యానం? ఇలాంటి కాలము వ్యర్థం గావించే పనులలో మీరేమాత్రం ప్రవేశించకండి.

గృహిణీ ధర్మాలు

మీ ఇంటి పనులనైనా చక్కగా చేసుకోండి. మీ ఇంటిని శుభ్రముగా ఉంచుకోండి. మీ భర్తను, పిల్లలను చక్కగా చూసుకోండి. దానిని మించిన కర్తవ్యం మరొకటి లేదు. అంతేగాని, ధ్యానమని ఊరకే కూర్చుంటే, మీ మనస్సంతా మార్కెట్లో తిరుగుతుంటుంది. కనుక, మీరు నిర్మలంగా భగవన్నామస్మరణ చేసుకుంటూ అన్ని పనులు చేసుకోవాలి. “అయ్యో! నేను పుష్కరాం సేవకు పోలేకపోతినే”

అని బాధపడనక్కర లేదు. ఏదో సత్సంగానికి పోలేక పోవుట చేత చింతించనక్కర లేదు. మీ కర్తవ్యాన్ని మీరు నిర్వర్తించండి. మీరు ఇల్లుకూర్చే సమయంలో “నా హృదయాన్ని పరిశుద్ధం చేస్తున్నాను” అని అనుకోండి. ఎంత హాయిగా ఉంటుంది! మీరు చపాతలు గాని, పూరిలుగాని చేస్తుంటారు. అయితే, వాటిని చేస్తున్నంతసేపు “ఈ పూరిలుచేసే కర్మ నాకు వట్టింది. దీని వలన ఆ సత్సంగమునకు పోలేకపోతున్నాను” అని తిట్టుకోనక్కర లేదు. “నేను చేసేది పూరిలు కాదు, నా హృదయాన్ని విశాలం చేసుకొంటున్నాను” అని అనుకుంటే— ఎంత బాగుంటుంది! వంట ఇంట్లో కూరగాయలు కోసేటప్పుడు, “ఇది నా తల వ్రాత. నాకీ వంట ఇల్లైనా గతి!” అని దూషించుకోరాదు. “నేను కోసేవి కూరలు కాదు. నాలోని అరిషడ్వర్గాలనే దుర్గజాలను జ్ఞానమనే ‘కత్తి’తో కోస్తున్నాను. ఈ కూరలను ప్రేమ అనే ‘జలం’లో తడిపి, జ్ఞానమనే ‘ఆగ్ని’లో ఉడకబెడుతున్నాను” అని భావించండి. అప్పుడాపని ఎంతో పవిత్రతను పొందుతుంది. మీరు వియ్యంలోని రాళ్ళను పేరు చేసేటప్పుడు, ఈవిధంగా వియ్యం నుండి రాళ్ళను పేరు చేసేటప్పుడు, “దుర్గజాలను దూరం చేసి, నదుజాలను పెంచుకొంటున్నాను—ఇది నా యోగం” అని భావించండి. దానినే— “క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ విభాగ యోగము”గా, “అత్మానాత్మ విభాగ యోగము”గా భావించుకోండి. ఈ విధంగా మీరు చేసే ఇంటి పనులను కూడా భగవత్కర్మలుగా స్వీకరించాలి.

చాలామంది తమతమ భార్యనుగాని, భర్తనుగాని, పిల్లలనుగాని సంకృప్తి పరచలేరు. అటువంటి వారంతా పుష్కరాలకు పోయి, ఇతరులను సంకృప్తి పరచుట గొప్పతనం కాదు. “ఇంటి గెల్చి - రచ్చ గెల్చు”. మీ ఇల్లును చక్కబెట్టుకొన్న తరువాత వీధిలోనికిపోయి సేవలు చెయ్యాలి. అంతేగాని, ఇంటిని వినర్జించరాదు. మన ఇంట్లో వారిని సంకృప్తి పరచుట

మన కర్తవ్యం. ఈ కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించగ
మిగిలిన కాలాన్ని సమాజ సేవలో ఉపయోగపెట్టాలి
మీ ఇంట్లో వారిని బాధపెట్టి, వీధిలోనికి పోయి సే-
చేయడమనేది — సాయి ఒప్పుకోదు. పునా-
గట్టిగా లేకుండా గోడలు నిలువలేవు కదా! కనుక
మొదట Self చూసుకో, తరువాతనే Help చేయి
కర్మతో ప్రారంభమై—

జ్ఞానంతో అంత్యం కావాలి

ప్రేమస్వరూపులారా! మీరు చాలా బాగా
సేవలు చేసారు. ఈనాడు ఆ సేవల ఫలితంగానే మీరు
స్వామి దగ్గరకు రాగలిగారు, స్వామి ఇన్ని విధాలుగా
మీతో సంభాషణ నల్పారు. ఇదే “తపఃఫలం”
ఇలాంటి తపఃఫలమును అప్పటికప్పుడే మరచిపో-
కుండా, జీవితాంతము దానిని సాధించుకొనుటకై
ప్రయత్నించాలి. దీనికొక ఉదాహరణ: మట్టిరోడ్డు
బిస్సు ప్రయాణిస్తుంటే, దాని వెనుకనే మట్టికూడ
లేస్తూ వస్తుంటుంది. అయితే, బిస్సును విలువకుండా
పోయినంత కాలం ఈ మట్టి బిస్సుపైన పడలేదు.
కాని, ఎక్కడైనా బిస్సును విలిపితే, వెంటనే వెనుక
మట్టి వచ్చి బిస్సుపైన పడుతుంది. అయితే, బిస్సును
తారురోడ్డు పైన విలిపితే, ఇంక దానిపై మట్టిపడదు.
అదే విధంగా, మనం మొట్టమొదట కర్మమార్గంలో
ప్రయాణం చేస్తూ, క్రమక్రమంగా ఉపాసనామార్గంలో
ప్రవేశించాలి. ఉపాసనామార్గం “కంకర రోడ్డు”
వంటిది. ఇక్కడ “మట్టి” కూడా తక్కువగా
ఉంటుంది. ఈ ఉపాసనామార్గం నుండి మరల ప్రయా-
ణిస్తూ జ్ఞానమార్గమనే “తారురోడ్డు”లో చేరాలి.
అంతవరకు మన కర్మలను మానకూడదు. అదే ఒక
దీక్ష. కర్మతో ప్రారంభమై జ్ఞానంతో అంత్యము
కావాలి. కర్మలను ఆచరిస్తూనే ఉండాలి. అప్పుడు ఆ
కర్మయే జ్ఞానంగా మారిపోతుంది. ఇది ఎట్లంటే—
పుష్పమును మనం పోషిస్తూవస్తే, అదే కాయగా
మారుతుంది. కాయను మనం రక్షించుకుంటూ వస్తే,

అదే పండుగా మారుతుంది. కాబట్టి పుష్పం—కర్మ
మార్గం, కాయ—ఉపాసనామార్గం, పండు—జ్ఞాన
మార్గం. కాని, ఈ మూడు ఒక్కటే.

కనుక కర్మ నుండియే జ్ఞానం లభిస్తుందనే
విశ్వాసాన్ని పెంచుకోవాలి. కర్మమార్గంలో ప్రవేశించ-
కుండా జ్ఞానాన్ని పొందలేము. చాలామంది “నాకు
జ్ఞానం ఉంటే చాలులే” అని భావిస్తుంటారు. అటువంటి
వాడే అజ్ఞాని. కర్మలో మునిగినవాడే విజయైన జ్ఞాని.

మోహక్షయమే మోక్షం

కర్మల నాశనంబుటకై కాయం ఏర్పడినది.
కనుక ఈ కాయంతో కర్మల నాశనంబు కాలకర్మ
కారణకర్తవ్యాలను గుర్తించాలి. కాయమును కర్మ
నాశనంబుటకై ఉపయోగించాలి. కర్మలను కాలాన్ని
నద్దీవియోగ పరచుటకై చేయాలి. కాలాన్ని వ్యర్థం
గావించనప్పుడే, మన కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించిన
వారమౌతాము. కాలాన్ని వ్యర్థం చేస్తే మనలో
తమోగుణం తాండవ మాడుతుంది. కాలమే పర-
మాత్మ స్వరూపం. అందుచేతనే భగవంతుని—
“కాలాయనమః, కాలస్వరూపాయనమః, కాలాతీతా-
యనమః” అని వర్ణిస్తారు. అంతేగాకుండా “నంప-
త్సరాయనమః” అని కూడా వర్ణిస్తారు. ఇట్టి కాలాన్ని
క్రియలచేత సార్థకం చేసుకోవాలి. మనం విష్ణు-
కర్మలనాచరించినప్పుడే మనకు మోక్షం కలుగుతుంది.
అయితే, మోక్షం అనగా ఏమిటి? మోహాన్ని
క్షయం చేసుకుంటే— అదే మోక్షం.

దురభ్యాసాలను దూరం చేసికొనే విధానం

ఈ సేవలు చేయడానికి పుష్కరాలే రానవసరం
లేదు; మనం 12 సంవత్సరాలు వేచి యుండనక్కర-
లేదు. ప్రతి నిత్యం మీకు సమయం దొరికినప్పుడు
సేవలు చేయండి. ఇరుగు పొరుగు వారితో
మంచిగా ఉండండి. ఒకరితో నొకరు పోట్లాడకుండా
ఉండేలాగా ఉండే చూపుకోవలసిందిగా కోరుకుంటున్నా

వీలులేకపోతే పరవాలేదుగాని, అపకారం మాత్రం తలపెట్టవద్దు. Help Ever, Hurt Never. ఇదే సమస్త పురాణముల సారం ఈ విషయం సాయి సంస్థల వారికి చెప్పనక్కర లేదు. అందరికీ బాగా తెలుసు. కాని, కొంతమంది తమ పాత అలవాట్లను వదలలేకుండా ఉన్నారు. ఈ అచారాలను, అహంకారాలను, మమకారాలను తగ్గించుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి. ఒకానొక వ్యక్తికి నల్లమందు తినే అలవాటు ఉండినది. ఆతడు వచ్చి, “స్వామీ! ఈ అలవాటును ఒక్కసారిగా వదలిపెట్టడానికి వీలుకాదు. ఏమి చేయాలి?” అన్నాడు. అప్పుడు, నేను చెప్పాను— “ఒక పలక మీద సుద్దముక్కతో ప్రతిదినం మూడుసార్లు “ఓం” అని వ్రాయు, ఈ విధంగా వ్రాసిన తరువాత మిగిలిన సుద్దముక్క అంత పరిమాణము గల నల్లమందు తీసుకో. ప్రతి దినము ఆదే సుద్దముక్కను ఉపయోగించి, ఈ విధానాన్ని అనుసరించు. వీ అలవాటు క్రమక్రమంగా తగ్గిపోతుంది” అన్నాను. ఆ విధంగా ఆతడు ప్రతిదినం ఆ సుద్దముక్కను ఉపయోగించి, మూడు సార్లు ‘ఓంకారము’ వ్రాసేటప్పటికి, ఆ సుద్దముక్క పరిమాణం తగ్గిపోతూ వచ్చింది; ఆతడు తినే నల్లమందు కూడా తగ్గిపోతూ వచ్చింది. కట్టకడపటికి ఆ సుద్దముక్క పూర్తిగా అరిగిపోయింది, ఆతని నల్లమందు తినే అలవాటు కూడా పూర్తిగా తగ్గిపోయింది.

ఈ విధంగా మన అలవాట్లను తగ్గించుకుంటూ రావాలి. అనగా మనం దైవచింతన నిరంతరం చేస్తుంటే, మన మనస్సు కూడా బాహ్య సంబంధమైన విషయాలలో ఆసక్తిని తగ్గించుకుంటుంది. ఏవని చేయడానికైనా సంకల్పం ప్రధానం. “నేను పని

చెయ్యాలి” అనే సంకల్పం ఉంటే ఎన్ని పనులైనా చేయవచ్చును. గ్రద్దకి ఎంతపెద్ద రెక్కలుండినప్పటికిని, దానికి ఎగరానినే సంకల్పం లేకపోతే, ఒక్క అంగుళమైనా ముందుకు పోలేదు. “నేను నడవాలి, నాగూటికి చేరుకోవాలి”. అని సంకల్పించుకుంటే చీమకూడా మైళ్ళదూరం ప్రయాణం చేస్తుంది. కనుక, “పనిచేయాలి” అనే సంకల్పం మనలో ఆవిర్భవించాలి. అప్పుడే సర్వకర్మలూ దిగ్విజయంగా జరుగుతాయి.

యోగ క్షేమాలు

మీరందరూ చాలా బాగా సేవలు చేసి, మంచి పేరు సంపాదించారు. ప్రభుత్వం తరపున, ప్రజల తరపున మీకు మంచి పేరు వచ్చింది. దానిని మీరు నిలబెట్టుకోవాలి. భగవద్గీతలో “యోగక్షేమం వహామ్యహం” అని తెలుపబడినది. యోగము అనగా సంపాదించుకొనుట; క్షేమము అనగా సంపాదించుకొన్న దానిని కాపాడుకొనుట. మంచిపేరును సంపాదించుకోవడం గొప్పతనం కాదు, ఆ వచ్చిన పేరును కాపాడు కొనుటలోనే గొప్పతనం ఉన్నది. కనుక, మీరు పొందిన మంచి పేరును పోషించుకొని, కాపాడుకొని తిరిగి ముమ్మందు ఇటువంటి సేవలలో పాల్గొని మీ జన్మసార్థకం చేసుకోవడమే గాక, ఇతరులకు కూడా తగిన సంతృప్తిని, ఆనందాన్ని అందిస్తారని నేను ఆశిస్తూ, ఆశీర్వాదిస్తూ వా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.

—శ్రీవారి దివ్యబోధ

9—9—1991,

ప్రకాశినిలయం.

సత్యసాయి సంస్థల సేవా కార్యక్రమాలు

ఈ సంవత్సరం గోదావరి పుష్కరాల సందర్భంగా తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు చెందిన శ్రీ సత్యసాయి సేవా సంస్థలవారు గోదావరి తీర ప్రాంతాలైన కొవ్వూరు, రాజమండ్రిలో అనేక సేవా కార్యక్రమాలను విర్వహించారు పుష్కర మహోత్సవాలలో పాల్గొనుటకు విచ్చేయనున్న లక్షలాది యాత్రికుల సహాయార్థమై సేవా కార్యక్రమాలను చేపట్ట వలసిందిగా ఉభయ గోదావరి జిల్లాల కలెక్టర్లు చేసిన అభ్యర్థనను పురస్కరించుకొని ఆక్కిడి సాయి సంస్థలు సుమారు 1400 మందికి పైగా సేవాదళ సభ్యులను వినియోగించినవి.

ప్రతి దినం ప్రాతః కాలము నుండి రాత్రి 9 గంటల వరకు నిర్విరామంగా పనిచేస్తూ పడహారు వేలకు పైగా ఆహార పొట్టలను యాత్రికులకు పంచి పెట్టుట, స్నానపట్టల వద్ద వృద్ధులకు, చిన్న పిల్లలకు చేయూత నందించి తోడ్పడుట— మున్నగు సేవా విధులను వీరు అత్యంత శ్రద్ధా సక్తులతో నిర్వహించారు. 12 రోజులపాటు జరిగిన ఈ ఉత్సవాల సందర్భంగా వచ్చిన మొత్తం యాత్రికుల సంఖ్య ఒక కోటి దాటి యుండినప్పటికి, భగవాన్ బాబా వారి దివ్యానుగ్రహం చేత సాయి సేవాదళ సభ్యులు ఈ అతిపెద్ద సేవా కార్యక్రమాలను నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించి అందరి మన్నన లందుకొన్నారు.

వారి సేవాతత్పరతకు భగవాన్ బాబావారు సంతసించి, ప్రకాంతినియంలో ఆ సేవాదళసభ్యుల సమావేశం ఏర్పాటుచేయబడుటకు అనుమతి విచ్చారు. భగవానుని అనుజ్ఞ మేరకు తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు చెందిన 900 మంది సేవాదళసభ్యులు (950 మంది పురుషులు, 550 మంది స్త్రీలు) ప్రకాంతినియ మందిరంలో సమావేశమైనారు. ఈ సందర్భముగా శ్రీ బుల్లయ్యగారు ప్రసంగిస్తూ, పైన పేర్కొన్న సేవా కార్యక్రమాల గురించి సవివరంగా తెలియజేస్తూ— రాజమండ్రి ప్రాంతములో సేవలనందించిన వారందరికీ ఆక్కిడి శ్రీ సత్యసాయి గురుకులంలో 'ఐన' ఏర్పాటు చేయబడినదని, వారికి ఆహార సదుపాయములను సమకూర్చే బాధ్యతను సాయిభక్తులు చేపట్టారని ఆయన తెలిపారు. భగవాన్ బాబావారిని రాజమండ్రికి విచ్చేసి, ఆక్కిడి భక్తులను ధన్యుల చేయవలసిందిగా ప్రార్థిస్తూ ఆయన తమ ప్రసంగాన్ని ముగించారు.

స్వామి తమ దివ్యసందేశానంతరం ఆక్కిడి చేరియున్న వారందరికీ ప్రసాదాన్ని పంచిపెట్టి, పాద సమస్కార భాగ్యాన్ని అనుగ్రహించి ఆశీర్వదించారు.

ఆనాటి (9-9-81) శ్రీవారి సందేశము ఈ సంచికలో ప్రచురింపబడినది.

ఆత్మవిద్య : లోకవిద్య

“ సంఘ మర్యాదలన్నీ గంగలో కలిసిపోయినవి. మానవజాతికి తృప్తియే మాయమైనది. శీలనైతిక విలువలన్నీ చితికిపోయినవి, చెదిరిపోయినవి. ఈ విధంగా నేటి మానవులలో మానవత్వమే క్షీణించిపోయినది ”.

విద్యార్థులారా

ఈ ప్రపంచంలో మానవుడు జీవించడానికి అహారం అత్యవసరం. కాని, మానవుడు కేవలం అహారం దుజించినంత మాత్రమున తృప్తి పడడు. అహారం వలన కడుపువిండునదేగాని, మనస్సువిండదు, హృదయం పండదు. కనుక, తిని కూర్చొనుట మానవ స్వభావం కాదు. తిని తిరగాలి, తిరిగి పని చేయాలి. పని చేయుట ద్వారా కలిగిన ఫలితాన్ని అనుభవించాలి. అయితే, పని చేయు సమయములో—“ఏమి చేస్తున్నాను? ఎందుకు చేస్తున్నాను? ఎలా చేస్తున్నాను?” అనేది ఈ మూడు ప్రశ్నలను మానవుడు చక్కగా విచారించాలి. అప్పుడే కార్యము నందు విజయము సాధించి, ఆనందమును అందుకోగలడు. ఈవిధముగా చేయుట ద్వారా మానవుడు ప్రపంచంలో ఉన్న మంచిని గురించి, దానిని తన

అనుభూతిలో పెట్టుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తాడు. మంచి కర్మల నావరింపుట ద్వారా వచ్చిన అనందాన్ని అనుభవిస్తాడు. అనుభవించిన అనందాన్ని వదిలించికి పంచి పెడతాడు. కనుక, అన్నముతో ప్రారంభమై, అనందముతో అంత్యం కావటమే జీవిత పరమావధి. ఇదే తైత్తిరియోపనిషత్తు అందించిన వ్యధాన ఉపదేశం.

మంత్రమంటే ...

ఈ తైత్తిరియో ప విషక్తు కృష్ణయజుర్వేదము నందలి తైత్తిరియ కాండలోనిది. ఈ ఉపనిషత్తు ఆతి పూతనమైనది. దీని యందున్న ప్రతి ఒక్కటి మంత్ర స్వరూపమే. మంత్రము అనగా కేవలం “ఓం నమో నారాయణాయ” అనే అష్టాక్షరిగాని, “ఓం నమఃకవియ” అనే పంచాక్షరిగాని కాదు. “మనన త్రాణ నమ్మితం ఇతి మంత్రః” మననం చేసి, మనస్సు నందు స్థిరపరచుకొన్నదే—

మంత్రం. ఈ ఉపనిషత్తు నందు ప్రతి చిన్న పదము కూడా మంత్రస్వరూపకంగా ఆవిర్భవించి, వ్యాప్తి నొందినవి. “నత్యంపద - ధర్మంపద”, “నత్యం జ్ఞాన మనంతం బహ్మ” మున్నగు చిన్న చిన్న పదములే మంత్రస్వరూపాన్ని ధరించి, మానవునకు బోధల నందించి ఆనందాన్ని చేకూర్చుతున్నాయి.

ఈ ఉపనిషత్తు నందు గల మరొక విచిత్రమైన రహస్యమేమిటంటే— సాధారణంగా ఒక్కొక్క ఉపనిషత్తు ఒక్కొక్క స్థాయి వారికే సమన్వయమై ఉన్నవి. కాని, ఈ తైత్తిరియోపనిషత్తు నందలి దివ్యబోధలు బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వానప్రస్థ, సన్యాసాశ్రమాలకు చెందిన వారందరికీ సమన్వయంగా సమన్వయమై ఉన్నవి.

పంచాంగులు

ఈ తైత్తిరియోపనిషత్తు ‘పంచాంగుల’ ను గూర్చి కూడా ప్రబోధిస్తున్నది. ఉదరాగ్ని, మందాగ్ని, కామాగ్ని, శోకాగ్ని, బదరాగ్ని—ఇవే పంచాంగులు. ‘ఉదరాగ్ని’—అనగా ఆకలి చేత మానవుని తపింప జేయునది. ‘మందాగ్ని’—అనగా అమితంగా భుజించుట వలన కలిగే అజీర్ణము చేత తపింపజేయునది. ‘కామాగ్ని’—అనగా చిత్తమును అనేక విధములైన వాంఛల చేత తపింపజేయునది.

జంక నాల్గవది శోకాగ్ని. ఇది లౌకికమైన చింతల వలన, వాంఛల వలన కలిగే శోకము కాదు. దైవదర్శనం పొందుటకై, దైవానందం నిమిత్తమై మానవుని తపింపజేయునదే—శోకాగ్ని. భగవద్గీత యందు మొట్టమొదటి అధ్యాయం—“విషాదయోగం” ఇక్కడ “విషాద”మనగా ఏమిటి? అర్థమిదికీ విషాదము ఎందుకు కలిగినది? కేవలం లౌకిక సంబంధమైన విషయ‘వాంఛలతో’ బంధు మిత్రుల నిమిత్తమై తాను విచారమునకు గురియైనా? ఈ విధంగా ఏర్పడే విషాదమునకు ‘యోగము’ అనే సార్థకనామం

కలుగదు. కనుక లౌకిక సుఖదుఃఖముల నిమిత్తమై, ధన కనక వస్తు వాహనాదుల నిమిత్తమై అర్థునుడు శోకించలేదు. యుద్ధం వలన అనేక ప్రాణులు నశిస్తాయి. వర్షసంకరము ఏర్పడుతుంది. ధర్మగ్లాని కలుగుతుంది—ఈ విధమైన ధర్మమును లక్ష్యమందుంచుకొని, దైవమును దృష్టి యందుంచుకొని అర్థునుడు విషాదమునకు గురియగుట చేత అది “విషాదయోగము”గా రూపొందినది. ఇట్టి దైవ సంబంధమైన, ధర్మ సంబంధమైన తపనకే “శోకాగ్ని” అని పేరు.

బదవదైన ‘బదరాగ్ని’ భయంకరమైన రోగముల చేత, బాధల చేత, మరణము చేత మానవుని తపింప జేస్తుంది. ఈ పంచాంగులు కేవలం బౌతికమైన శరీరమునకు సంబంధించినవి మాత్రమే, తద్విన్నమైన ఆత్మకు సంబంధించినవి కావు. ఈ పంచాంగులకు ఆత్మ సాక్షిభూతుడై ఉంటున్నాడు. ఇట్టి సాక్షిభూతుని తత్త్వాన్ని జగత్తునకు చాటే నిమిత్తమై తైత్తిరియోపనిషత్తు పంచాంగుల యొక్క ప్రమాణములను ఆధారముగా చేసికొని ప్రజలకు బోధిస్తున్నది.

చతుర్విధ మానవులు

మానవులయందు నాలుగు విధములైన తరగతులకి చెందినవారుంటున్నారు. 1. మానవ దైవత్వం. 2. మానవ మానవత్వం. 3. మానవ దానవత్వం. 4. మానవ పశుత్వం. ఈ నాలుగు తరగతులకు చెందిన మానవుల గురించి తైత్తిరియోపనిషత్తు చక్కగా వివరించినది. మొట్టమొదటిది మానవ దైవత్వం. దైవత్వాన్ని పూర్వయమునందు నింపుకొని, సర్వలయందు ఉన్న ఆత్మతత్త్వమే తనయందున్నదని విశ్వసించి, సర్వప్రాణుల యెడల దయ, ప్రేమలను కలిగి యుండి, సర్వకర్మలను భగవత్ప్రీత్యర్థంగా ఆచరిస్తూ, తన జీవితాన్ని దైవార్పితం గావించుటయే మానవ దైవత్వం యొక్క లక్షణం.

రెండవది: మానవ మానవత్వం. సత్యధర్మాలను దృష్టి యందుంచుకొని, వాటిగురించి ప్రచార ప్రబోధలు

నల్లుకూ, దయాంతఃకరణముతో దానదర్పాలు చేస్తూ, త్రికరణకుద్ధితో తన కర్తవ్య కర్మలను విర్వర్తిస్తూ, మానవుడు మానవత్వాన్ని పోషించుకొనే వివిక్తం ఆవతరించినాడని గుర్తించి వర్తించుటయే—మానవ మానవత్వం. మూడవది: మానవ దానవత్వం. ఈ కోవకి చెందిన మానవుడు సురాపానమునందానవుడై, దయా ప్రేమ రహితుడై, స్వార్థ స్వస్వయోజనములకై పరులను బాధిస్తూ దానవునివలె జీవితాన్ని గడుపుతాడు.

ఇంక నాల్గవది మానవచతుర్త్వం. ఇంద్రియాభోగమే జీవితపరమావధి అని భ్రమించి, పుట్టినది మొదలుకొని గిట్టినంత వరకు ఆహార విద్రాభయ మైనానంతో జీవితాన్ని గడుపుతూ, మానవత్వాన్ని పూర్తిగా విస్మరించుటయే—మానవచతుర్త్వం యొక్క లక్షణం. ఆహార విద్రాభయ మైనానల మనుష్యునకు, పశువునకు సమానమే. ఇతే మనుష్యునకు, పశువునకు మధ్యగల వ్యత్యాసమేమిటి? “జ్ఞానేన కూన్యః పశుభిన్నమానః” అనగా విశ్వానిత్య విషయపరిశీలనా జ్ఞానము కూన్యమైనప్పుడే మానవుడు పశువుతో సమానుడౌతాడు. హృదయము నందు స్వార్థ స్వస్వయోజనములను వింపుకొన్న వ్యక్తిమాత్రమే ఇట్టి విశ్వానిత్యవిషయ పరిశీలనకు పూనుకొనడు. కనుక, మానవుడిగా జన్మించి పశుగుణములను కలిగియుండి, పశుప్రవర్తన యందే జీవితాన్ని అంకితము గానించుకోవడం— ఇదే మానవచతుర్త్వం యొక్క లక్షణం.

సంఘమునగా....

మానవుడు సర్వశ్రేష్ఠమైన దైవత్వాన్ని పొందుటయే ఉత్తమ మార్గం, అట్టి దైవత్వాన్ని పొందుటకు సాధ్యం కానప్పుడు, కనీసం మానవత్వాన్ని అభివృద్ధి పరచుకొని, జీవితాన్ని సార్థకం చేసుకోవాలి. అంతేగాని, మానవుడు దానవుడుగా లేక పశువుగా మారుట దర్మ విరుద్ధం. ఈనాడు ఇట్టి దర్మ విరుద్ధమైన చర్యలు జగత్తు నందు వ్యాపించి

ఉండుట చేత మానవత్వమే మరుగున పడిపోతున్నది. వీరి విజ్ఞానతీరు, సంఘమర్యాదలు కూన్యమైపోయినవి. మానవుడు “సంఘము” అనే పదాన్ని సరిగా అర్థం చేసుకొనలేక, జీవితాన్ని వ్యర్థం చేసుకుంటున్నాడు. కేవలం మనుష్యుల యొక్క చేరికయే— “సంఘము” అని భావిస్తున్నాడు. కాదు, కాదు. అనేకత్యములో ఉన్న ఏకత్వాన్ని గుర్తించజేయువదే. “సంఘము”, అందరూ కలిసి ఏకకాలంలో ఏక కర్మను ఆచరించి, ఆ కర్మఫలితాన్ని ఏకాత్మాభావంతో అనుభవించాలి. ఇదే సంఘము యొక్క వృధా వమైన ధర్మం. విజమైన సుఖాన్ని సంఘము ద్వారానే అనుభవించడానికి సాధ్యమౌతుందనే నత్వాన్ని మానవుడు గుర్తించాలి. ఇదే ‘సంఘం’ యొక్క అంతరార్థం. అనగా మానవుని సుఖ-సంతోషాలన్నీ సమాజముపై ననే ఆధారపడి ఉంటాయి. సంఘమే లేకుండిన, మానవుడే లేడు.

ప్రేయోమార్గం — శ్రేయోమార్గం

తైత్తిరియోనవిషత్తు పంచాంగ్నుల యొక్క ప్రమాణాలను గురించి, నాలుగు తరగతులకు చెందిన మానవులనుగూర్చి చక్కగా వివరించడమే గాకుండా, గురుకులంలో తమ విద్యాభ్యాసమును పూర్తి చేసుకొని గృహస్థాశ్రమములో ప్రవేశించబోయే విద్యార్థులు తమ జీవితంలో ఎట్టి మార్గాన్ని అనుసరించవలెనో ఉపదేశించుచున్నది. “ప్రేయోమార్గం, శ్రేయోమార్గం” అని రెండు విధములైన మార్గములుంటున్నవి. ప్రేయోమార్గములో మానవుడు తాత్కాలికమైన ఆనందాన్ని అందించే ఇంద్రియ సుఖములనొంది, తత్ఫలితాన్ని అనుభవిస్తాడు. చాలామంది ఇట్టి అనిత్యమైన, అనత్యమైన ప్రేయోమార్గమునే ఆశిస్తున్నారు, అనుసరిస్తున్నారు. మంచి ప్రవర్తన, మంచిగుణములు, మంచిజ్ఞానం ఆకించి, అనుభవించుటయే— శ్రేయోమార్గం. కాని, మానవుడిట్టి నిత్య సత్యమైన మార్గము నొందుట లేదు. కారణమేమిటంటే—శ్రేయోమార్గం

నందు నత్యులాలకు కొంతకాలము పడుతుంది. కాని, తానెంచిన పరికాలము ఆలస్యముగా అనుభవించుటకు మానవుడు ఇష్టపడడు. తాను ప్రతివిషయానికి పడుగులిడతాడు. తనకు అనుకూలమైన ఆళంను మాత్రమే దృష్టియందుంచుకుంటాడు. అప్పటికప్పుడు గొప్పపదవులు, కీర్తిప్రతిష్ఠలు కావాలని కోరుతుంటాడు. ఇట్టి కాళ్ళారికమైన విషయాలను ఆశించుటయే ప్రయోమార్గము.

“శిక్షేవల్లి”

విద్య యొక్క పరమాపది విషయమే. విద్యకు నమ్రతయే ప్రధానమైన దృష్టి, శిలమే ప్రాణము. “మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ”, “నత్యంవద, ధర్మంవద” అని శిక్షేవల్లి తెలుపుచున్నది. మొట్టమొదట తల్లిదండ్రులను గౌరవించాలి. మీరు జీవితములో ఎట్టి పరిస్థితులందైనా సత్కాన్ని పొడరాదు, ధర్మాన్ని తప్పురాదు— ఈ విధమైన పవిత్ర బోధలను “శిక్షేవల్లి” అనే పేరుతో తైత్తిరియోపనిషత్తు అనాటి విద్యార్థులకందించి, వారిని సన్మార్గములో ప్రవేశపెట్టి, వారి మానవత్వాన్ని దివ్యత్వంగా మార్చగలిగినది.

ఏవు ఏ పని చేసినా దాని ఫలితం అనుభవిస్తావు. ఈనాడు నీ స్నేహితుని ఏవు మోసగిస్తే, భవిష్యత్తులో నీ స్నేహితుడే నిన్ను మోసగిస్తాడు. ఈనాడు నీ తల్లిదండ్రులను ఏవు గౌరవిస్తే, రేపు నీ బిడ్డలు కూడా నిన్ను గౌరవిస్తారు. భవిష్యత్తుయొక్క ఈ మంచి-చెడ్డలన్నింటిని వర్తమానము నందే విధమర్చి, ముక్తమైన స్వరూపాన్ని అందించినది తైత్తిరియోపనిషత్తు.

సంకుచితమైన చైతన్యం -

అనంతమైన చైతన్యం

సర్వత్రా విండి యున్నది బ్రహ్మతత్వమే. బ్రహ్మతత్వమనగా విశాలమైన చైతన్యం. ఈ చైతన్యం ప్రతి మానవుని యందు సమానంగా ఉంటున్నది.

సర్వత్రా వ్యాపించియున్న చైతన్యంతో పోల్చినచో, మానవుని యందున్న చైతన్యము సంకుచితముగా రూపొందుతుంది. కనుక, మానవుని యందున్నది సంకుచితమైన చైతన్యము, సర్వత్రా వ్యాపించి యున్నది అనంతమైన చైతన్యము. ఈ అనంతమైన చైతన్యం లోపల సంకుచితమైన చైతన్యమును చేర్చాలి. ఇదెట్లు సాధ్యమౌతుంది? దీనికొక ఉదాహరణ : గాలి సర్వత్రా వ్యాపించియున్నది. ఒక బెలూన్లో గాలి నింపినప్పుడు, అందులోని గాలి ఆ బెలూన్కు మాత్రమే పరిమితమై ఉంటుంది. అయితే, ఈ సంకుచితమైన గాలి సర్వ వ్యాపకమైన గాలిలో చేరాలంటే ఏమి చేయాలి? ఆ బెలూన్లో గాలిని అధికంగా నింపినకొరిచి దాని పరిమాణం పెరిగి, చివరకు ఆది ప్రేరిపోతుంది. ఈ విధంగా ఆ బెలూన్ లోని సంకుచితమైన గాలి అనంతమైన గాలిలో రీనమై పోతుంది. అట్లే, మానవ దేహమునే బెలూన్లో ఉండిన చైతన్యమనేది సంకుచితంగా ఉంటున్నది. “నేను—నావారు” అనేభావం చేతనే ఈ చైతన్యం సంకుచితమైయున్నది. దీనిని అనంతముగా వ్యాపింప చేయాలంటే— “నా యందున్న ఆత్మయే అందరి యందున్నది” అనే ఏకత్వాన్ని మనము అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. మన హృదయంలో ఇట్టి అనంతమైన భావాన్ని కలిగియున్నప్పుడు, ఈ సంకుచితమైన చైతన్యం అనంతమైన చైతన్యంలో రీనమైపోతుంది. కనుక, మనము సంకుచిత భావాలను దూరము చేసి కొన్నప్పుడే ప్రపంచములో సుఖ-శాంతిలను అనుభవిస్తాము.

ప్రయోమార్గమునందే మానసిక తృప్తి

ఈనాడు ప్రపంచంలో జరిగే దురాచారాలకు

మూలకారణం స్వార్థ స్వస్వయోజనాలతో కూడిన సంకుచితమైన స్వభావమే. మానవుని కష్ట-నష్టములు వెంటాడుతునే ఉంటాయి. కాని, వాటికి చెదరక, చెదరక స్థిరంగా ఉండాలి. మానవుడు తన అంత

రాత్ను తృప్తి పరచే విషయాలలో ప్రవేశించాలి. అంతరాత్మ ప్రబోధాలనే అనుసరించాలి. అదే నిజమైన జీవితమార్గం. కాని, ఈనాడు ఇట్టి గుణము లను పోషించుకొనే విద్యలను విద్యార్థులు అభ్యసించుట లేదు. వారు కేవలం గ్రంథపరిచయంతో తృప్తి పడుతున్నారు. దీని వలన ప్రయోజనం లేదు. అత్యు విద్యయే నిజమైన విద్య. మిగిలిన విద్యలన్నీ అవర విద్యలే. ఇవి కేవలం పొట్టపూటి కోసం ఏర్పడినవి. ఈ అవరవిద్యలు కూడా అవసరమే. కాని, వీటితో పాటు అత్యువిద్యను కూడా మనము అభ్యసించాలి. మానవునికి కేవలం శరీరం, ఇంద్రియాల మాత్రమే ఉండినదో ఆహార విధా భయమైదునాలతో జీవితాన్ని సార్థకం చేసుకోవచ్చును. కాని, వీటికి అతీతమైన మనస్సు, బుద్ధి, అత్యు కూడా మానవుని యందుంటు న్నాయి. వాటియొక్క తృప్తి కూడా దృష్టి యందుం డుకోవాలి. “కడుపునిండ తిండి, కంటినిండ విద్ర, ఇంటినిండ పిల్లలు”- ఇదే జీవితపరమావధి అని మానవుడు భావిస్తున్నారు. ఇది ఒక నంకుచితమైన భావమే. దీని వలన మానసిక తృప్తి కలుగదు. ఒక్క శ్రేయో మార్గమునందే మానసిక తృప్తి లభి స్తుంది, మానవత్వానికతీతమైన దివ్యమైన తత్త్వం లభిస్తుంది. ఇట్టి దివ్యమైన భావమే లేకున్న మానవ త్వమే కూన్యమైపోతుంది.

ప్రేమయే దైవం - దైవమే ప్రేమ

మానవత్వాన్ని పెంచుకొనే విధానాన్ని అనుస రించాలి తల్లిదండ్రులను, తోటి మానవులను ప్రేమించలేనివారు భగవంతుని పీఠిగా ప్రేమించ గలరు? ఇది సాధ్యమా? కాదు, అసాధ్యము. కనుక, మొట్టమొదట తోటి మానవులను ప్రేమించు టకు ప్రయత్నించాలి. ఈ ప్రేమ పెరిగి, షీఠించేది కాదు. ఎప్పుడూ పెరుగుతునే ఉంటుంది, ఇదే అనంత మైన తత్త్వం. అందుచేతనే, “ప్రేమయే దైవం— దైవమే ప్రేమ” అన్నారు.

విద్యార్థులారా! కేవలం లౌకికవిద్యలే ప్రధాన మైనవని భావించకండి. మానవత్వం లేని విద్యలేన్ని ఉండినప్పటికిని ప్రయోజనం లేదు. అన్నింటికీ ఆధార మైన అత్యువిద్యను మనము అభ్యసించాలి. అదే మూలం. లోకవిద్య మూలం. మూలం లేకుండా మూలం ఉండదు కదా! అదేవిధంగా అత్యువిద్య ఆధారం; లౌకికవిద్య అదేయం. ఆధారాన్ని వదలి, ఆదేయాన్ని పట్టుకొని మనం అవస్థలకు గురి యౌతున్నాము. కనుక, మనము అత్యువిద్యను ఆధారంగా చేసుకోవాలి. దీని వలననే వర్షమూ గుర్తించడానికి ఏలౌతుంది. ఒక్క అత్యువిద్యను తెలు సుకుంటే, అన్ని తెలుసుకున్నవారమౌతాము. ధివని పక్షులు ఇట్టి సత్యాన్నే బోధిస్తున్నవి.

ఈనాటి విద్యావిధానంలో పేదలను, ఉపవిష త్తులను, పురాణాలను బోధించుటకు ఏమాత్రము అవ కాళం లేకుండా ఉన్నది. మానవత్వము యొక్క పరిపూర్ణమైన విలువలన్నీ వాటియందే ఉంటున్నాయి. మానవులు అట్టి విలువైన “మణులు”ను విడిచిపెట్టి, ‘బొగ్గల’ వంటి లౌకికమైన విషయాలకోసం ప్రాకు లాడుతున్నారు. ఈ ‘బొగ్గల’ వలన మనకేమాత్రము ప్రయోజనం లేదు. మణులను సంపాదించుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి. అయితే, ఈ “డైమండ్స్” పీఠిగా మనకు లభిస్తాయి? మనోనాశవము (డై—మైండ్) ద్వారానే ‘డైమండ్’ లభిస్తుంది. అనగా ఈ లౌకిక మైన విషయములందు మనస్సు నాశనము గావించబడి నప్పుడే, మనకు ఈ విలువైన “మణులు” లభిస్తాయి. కనుక మన మనస్సును లౌకికమైన విషయాలలో ప్రవేశపెట్టరాదు.

ఈనాడు గొప్పగొప్ప విద్యావంతులు కూడా కేవలము లౌకికమునందే వారి జీవి తాన్ని అంత్యము చేసుకుంటున్నారు. ఎంతకాలమైన ప్పటికీ తిన్నకరువుకే తింటున్నారు, కడిగిన ముఖ మునే కడుగుతున్నారు. కాని, జీవితపరమావధి

అంటే ఏమిటో అర్థము చేసికొనుటలేదు. మానవుడు తానెంత తలెత్తినా సంపాదించి స్వదేశ భ్యాంకులలో పెట్టుకోవచ్చు. లేదా, అవసరమైతే విదేశ భ్యాంకులలో కూడా పెట్టుకోవచ్చు. కాని, అతను రాను రాను కాలం చెల్లిపోయి కిక్కురూపుడుంటే, ఆధనముతాతాను వారుకొనలేక వ్యర్థమైపోతుంది. కనుక, మనం జ్ఞానధనాన్ని సంపాదించుకోవాలి.

మానవత్వాన్ని పోషించే విద్యలుకావాలి

విజమైన విద్యాధనం చాలా విలువైనది. కాని, నేటి విద్యులన్నీ విరువయోగములైనవే. ఈనాడు విద్యార్థి పరీక్షల విమిత్తమై రాత్రింబవళ్ళు కష్టపడి చదివి, పుస్తకంలో ఉన్న విషయాలను తన ముస్తకములోనికి చేర్చుకొని, పరీక్షలకు హాజరవుతున్నారు. అక్కడ తన తలలో ఉన్నదంతా పేపర్లో గ్రుమ్మరించి, తలను ఖాళీ చేసుకొని ఇంటికి చేరుకొంటున్నారు. దీనివలన ఏమి ప్రయోజనం? ఒకవారం రోజుల కరువాత అతనిని తిరిగి ప్రశ్నిస్తే, దానికి

జవాబు దొరకదు. ఇట్టి పొట్టికూటి విద్యల వలన జగత్తునకేమాత్రము ఉపయోగము లేదు. అందుచేతనే ఈనాటి విద్యార్థులలో వివేకము క్షీణించి అల్లర్లు, అలజదులు చెలరేగుతున్నాయి. వీరికి గురువు యెడల గౌరవము లేదు, తల్లిదండ్రులపై ప్రేమ లేదు, ప్రజలంటే అభిమానము లేదు. ఇంక, వీరిలో మానవత్వ మెట్లు అభివృద్ధి చెందుతుంది? ఈనాటి మానవుని కంటే పశువులే మేలనిపిస్తున్నది. అవి ఏ యూనివర్సిటీకి వెళ్ళుతున్నాయి? ఏ డిగ్రీలు పొందుతున్నాయి? ఏ అధికారాలు చేపడుతున్నాయి? ఏదీ లేదు. కాని, వాటికి కగ్గ వీతినియమాలను సంపాదించుకొంటున్నాయి. కనుక, విద్యార్థులు మొట్టమొదట వీతివిజ్ఞాయి తీలను అభివృద్ధి గావించుకోవాలి. జగత్కళ్యాణానికై కృషి చేయాలి.

శ్రీవారి దివ్యబోధ
30—5—1991,
ద్వందావనం.

పరమాత్ముడు పుట్టినరోజు

కా॥ ముమ్మూర్తుల్ తమ మూల తేజమునకున్ మూర్తిత్వముప్పీయ; వి
శ్వమ్యూన్ సంస్కరణమ్ము సేయుటకు విశ్వప్రేమ సంపూర్ణ న
త్వమ్యూన్ గైకొని పరిలో నుదయమై భాషిల్లు వీజన్య ప
ర్యమ్యే మాకిరి శ్రేయమున్నిడు మహావర్సంబు సాయీశ్వరా!

కా॥ కాలాతీతుడవీవు — కాలమును లెక్కంగట్టి పుట్పిర్తిలో
లీలల్ జూపగ “అర్వదారయన” కార్తిక ద్వితీయంబునన్
కాయన్ బెట్టితివయ్య! సత్య శివమౌకల్యాణ రూపంబునన్
లీలామానుష విగ్రహ! వరద! నిర్లిప్తాత్మ సాయీవతూ!

—నారాయణ వరణం, ప్రకాంతినిలయం.

ప్రేమస్వరూపం - దేవీతత్వం

ప్రేమయే దైవం. ఈ జగత్తంతా ప్రేమమయం. కనుక ప్రేమను పరిపూర్ణముగా కలిగి యున్న మానవుడు అద్వితీయమైన తత్త్వమును పొందుటకు అర్హుడగును. ఇట్టి పవిత్రమైన ప్రేమ తత్త్వమును ప్రజలకు బోధించే నిమిత్తమై దివి నుండి భువికి దిగివచ్చిన దివ్యమైన ప్రేమస్వరూపమే—ఈ శ్రీ మాత సాయిమాత”.

ప్రేమస్వరూపులారా !

మానవుడు తనను కాను మరచిపోయి, తన తత్త్వమును విస్మరించి దివ్యత్వమును ఆశించుటయే “పవిత్రమైనప్రేమ” అని విలువబడుతుంది. మానవ హృదయంలో ఈ ప్రేమ అనే “రత్నం” ప్రకాశిస్తున్నప్పుడే దివ్యమైన, భవ్యమైన, నవ్యమైన—తలంపులు అతనిలో అవిర్భవిస్తాయి. దురదృష్టవశాత్తు నేటి మానవులలో క్రూరమృగముల తత్త్వం విజృంభిస్తున్నది. కలియుగ ప్రభావము చేత మానవులలో దయా ప్రేమలు శూన్యమైపోతున్నాయి, కేవలం ఆదంబరమైన జీవితముపై మోజు అడికమైపోతున్నది. విజమైన ప్రేమ తత్త్వం మానవుని యందు కానరావలయు లేదు. ప్రతి ఒక్కరు “భగవంతుని ప్రేమిస్తున్నాము” అని చెప్పుకోవచ్చును గాని, భగవంతునిపై విజమైన ప్రేమను కలిగియున్నవారు కోటికి ఏ ఒక్కరు కూడా కనిపించుట లేదు. మానవుడు సుఖ-

నంతోపాటు ననుభవిస్తున్నప్పుడు భగవంతుని వర్ణించుట, కష్ట నష్టాల ననుభవిస్తున్నప్పుడు భగవంతుని దూషించుట అనే భేదభావము కలిగియున్నప్పుడు, అది భగవత్ప్రేమ అనిపించుకోదు. సుఖ-దుఃఖములకు పొంగక, కృంగక నమత్యమును వహించిన ప్రేమయే భగవత్ప్రేమ. ఈ జగత్తు నందు మానవుని అనేక రకములైన బాధలు వెంటాడుతుంటాయి. అయితే, అవన్నీ కదిలిపోయే మేఘముల వంటివే గాని, స్థిరమైనవి కావు. కేవలము దైవ ప్రేమ మాత్రమే నిత్య నత్యమైనది. కనుక మానవుడు ప్రేమమయంగా మారాలి. అప్పుడే అతనికి జగత్తంతా ప్రేమమయంగా గోచరిస్తుంది.

మనం ఎట్టి రంగు ఆధారము ధరిస్తామో, ఈ జగత్తంతా అట్టి రంగుతో కనిపిస్తుంది. “యద్భావం తద్భవతి” మానవుడు ప్రేమమయంగా మారినప్పుడే, ఈ జగత్తంతా బ్రహ్మమయంగా గోచరిస్తుంది.

మానవుడు ద్వేషభావాన్ని కలిగియున్నంత వరకు ఈ జగత్తంతా ద్వేషమయంగానే కనిపిస్తుంది. కనుక మంచి-చెడ్డలు రెండూ మనస్సులోనున్న ప్రతిబింబాలే. ఈ మంచి-చెడ్డలకు మనస్సే సాక్షి. మనం ప్రేమను అభివృద్ధి గావించుకున్నప్పుడు మంచి-చెడ్డ అనే భేద భావము లేక, ఏకాత్మాభావంతో ఆనందాన్ని ఆనుభవించవచ్చును.

‘తరువ తరువ బుట్టు తనువున తత్త్వంబు’

“తరువ తరువ బుట్టు తరువున ఆనలంబు” రెండు కణ్ణల రాపిడి చేత అగ్ని అవిర్భవిస్తుంది. అయితే ఈ రెండు కణ్ణల యందు అగ్ని దాగి ఉంటున్నదనే సత్యాన్ని మనం గుర్తించాలి. ఈ కణ్ణలలో అగ్ని అగోచరంగా ఉండుట చేతనే, రెండు కణ్ణల రాపిడి వలన అగ్ని అవిర్భవిస్తున్నది. అనగా, సాధన చేత గుప్తంగా దాగియున్న అగ్ని విపరీతమౌతున్నది. ఈ జడమైన మానవ దేహములను కూడా కణ్ణలతో పోల్చవచ్చును. మన రెండు చేతుల యందు అగ్ని దాగి ఉంటున్నది. అయితే ఈ రెండు చేతులకు ఒకదానితోనొకటి రాపిడి జరిపినప్పుడు, వీటి యందున్న అగ్ని వేడిగా అవిర్భవిస్తున్నది. ఈ రాపిడి చేత చేతుల యందు దాగియున్న అగ్నియే విపరీతమౌతున్నది

“తరువ తరువ బుట్టు దదివి హృతము” పాలలో ప్రతి బిందువునందు వెన్న ఉంటున్నది. కాని, ఆ పాలను చేతియందుంచుకొని “వెన్న ఎక్కడున్నది?” అని ఎంతకాలము విచారించినప్పటికీ, ఆ వెన్న మనకు సాక్షాత్కరించదు. ఎట్టి మార్గము ననుసరిస్తే వెన్నను పొందవచ్చునో, అట్టి మార్గము ననుసరించాలి. ఆ పాలను పెరుగుగా మార్చి, ఆ పెరుగును షడ్రహము చేసినప్పుడు పాలలో సర్వత్రా వ్యాపించియున్న వెన్న సాక్షాత్కరిస్తుంది. అయితే, ఈ విధంగా లభ్యమైన వెన్నను తిరిగి మజ్జిగ యందు కలిపినప్పటికీ, అది మజ్జిగలో కలసిపోదు. అదే

విధంగా, “తరువ తరువ బుట్టు తనువున తత్త్వంబు” మానవ దేహమునందే ఒక దివ్యమైన శక్తి సర్వత్రా వ్యాపించి యుంటున్నది. మన తనువునందే ఉన్న ఈ దివ్యమైన శక్తి సాధన చేత అవిర్భవిస్తుంది ఇట్టి దివ్యమైన శక్తి ఒక్కసారి పాశ్చాత్యులైన తరువాత తిరిగి ఆ దేహంలో ప్రవేశించదు. కనుకనే “దేహోదేవాలయ ప్రోక్తో జీవోదేవ న్నవాతనః” అన్నారు.

గుడిగోపురాలు

మానవ దేహం ఒక దేవాలయం వంటిది. ఇటువంటి దేహాన్ని మనం నద్వివియోగ పరదుకోవాలి. మానవుడు సద్గుణాలను కలిగియుండి, సదాచార సంపన్నుడై, దేహాన్ని సరియైన మార్గంలో ప్రవేశ పెట్టాలి. మానవ దేహమనే మందిరము యొక్క పవిత్రతను పురస్కరించుకొనియే దైవము యొక్క శక్తి సామర్థ్యాలు వ్యాప్తమౌతుంటాయి. దేహమును చూపిన తక్షణమే మనకు దేవుడు జ్ఞప్తికి రావాలి. దేవాలయము భగవంతుని జ్ఞప్తికి తెప్పిస్తుంది. అందు చేతనే మానవుడు దేవాలయాన్ని చూపి దానిలోపల ప్రవేశిస్తాడు గాని, దేవుని చూపి కాదు.

ఇట్టి పవిత్రమైన ప్రబోధలు సర్వే విమిత్తమై ప్రాచీన భారతీయులు గ్రామ గ్రామములందు దేవాలయాలను చాలా ఎత్తైనవిగా కట్టేవారు. కాని, వారు వెంటితనంతో ధనమును వ్యర్థం చేసి విమిత్తమై పెద్ద పెద్ద గోపురాలను కట్టించలేదు. గ్రామములో నున్న పౌరులకు ఆ ఎత్తైన గుడి గోపురాలు కనిపించిన తక్షణమే తెలియకుండానే వారియందు దైవభావము అవిర్భవించేది. ఈ విధంగా మానవునియందు విరంతులం దైవత్వాన్ని అవిర్భవింపజేసే తలంపులు ఉద్భవించజేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఆనాటివారు ఎత్తైన గోపురాలను నిర్మించ జేసారు.

“ఎవరికి వారే యమునా తీరే”

నేటి ఆధునిక యుగము నందు మానవులు అనేక అపొహలకు గురియై, విత్య సత్యమైన దివ్య త్యాన్ని విస్మరించి, కేవలం లౌకికమైన తలంపులతో జీవితాన్ని వ్యర్థం గాచించుకొంటున్నారు. మానవుని యందు మొట్ట మొదట ప్రేమ అభివృద్ధి కావాలి. ఈ ప్రేమ లౌకికమైనదిగా ఉండరాదు. మానవ జన్మ నెత్తినందుకు దేహ సంబంధమైన బాంధవ్యము లేరన్నటుంటాయి. కాని, పుట్టక పూర్వము- తల్లి ఎవరు? బిడ్డ ఎవరు? పెండ్లి కాక పూర్వం- భర్త ఎవరు? భార్య ఎవరు? వివాహము జరిగిన తరువాతనే భార్య భర్తల సంబంధం ఏర్పడుతున్నది. పుట్టిన తరువాతనే తల్లి- బిడ్డల సంబంధం ఏర్పడుతున్నది. ఈ సంబంధములన్నీ మధ్యలో వచ్చి, తిరిగి మధ్యలోనే పోవునటు వంటివి. కాని, పుట్టక పూర్వము- పుట్టిన తరువాత, గిట్టిన తరువాత కూడా ఏ వెంటనే, జంటనే కనిపెడుతూ ఉండేది దైవత్వము మాత్రమే. ఇట్టి విత్య సత్యమైన దైవత్వాన్ని మనస్సులో దృఢం చేసుకోవాలి.

ఈ జనన మరణాల కేవలం దేహమునకేగాని, ఆత్మకు కాదు. శిశిలమయ్యేని లేక అభివృద్ధి పొందేది దేవాలయాలు మాత్రమే గాని, భగవంతునికి ఇవి ఏమీ వర్తించవు. మానవులు తాము బ్రతికి యుండినంత వరకే ఒకరితో నొకరు సంబంధము కలిగి యుంటారు. తదుపరి ఎట్టి సంబంధము ఉండదు. మానవుడు పుట్టే సమయంలో ఇంత బద్దైనా తీపికొనిరాడు, మరణించే సమయంలో “ఆడ్రస్సు” (Address) అయినా ఇచ్చిపోడు, “ఎవరికి వారే యమునా తీరే”. కాని దేహాన్ని ధరించి యుండినంత వరకు మన కర్తవ్యాన్ని మనం నిర్వర్తించాలి. దేహరీత్యా కలిగే సంబంధ బాంధవాగ్నాను మనం అనుభవించాలి. కాని ఇవన్నీ ఏనాటికైనా వదలి పోవునవే. నేడు కాకపోతే

ఇంకొక 50 సంవత్సరాలకైనా ఎడబాటు తప్పదు. అయితే, నీకు భగవంతునికి మధ్య ఎడబాటు అనునది ఖిమాత్రము ఉండదు. నీవు భగవంతుని మరచి నప్పటికీ, భగవంతుడు నిన్ను మరుచుడు. అట్టి ప్రేమ మయమైన భగవత్త్యాన్ని మనం పెంచుకోవాలి.

“ప్రీ” శబ్దానికి నిర్వచనం

దేవి అనగా ప్రీ స్వరూపం. ఈ జగత్తంతా త్రిగుణాత్మక స్వరూపం. అయితే ఈ ‘ప్రీ’ అనునది ‘స’ కార, ‘త’ కార, ‘ర’ కారములతో చేరియుంటున్నది. ‘స’ కారము సాత్వికమును గుర్తించజేస్తున్నది. సాత్వికగుణము ప్రప్రథమంగా అవిర్భవించేది తల్లి నుండియే. తల్లి తన రక్తమును ప్రేమ మయంగా మార్చి బిడ్డలకందిస్తుంది. కనుకనే తల్లి ప్రేమను వర్ణించి చెప్పుటకు వీలుకాదు. రెండవది: తకారము. బిడియము, అభిమానము మొదలగునవి తకారమునకు చెందిన లక్షణాలు. ప్రీలో సిగ్గునడే గుణము అమితంగా ఉంటుంది వారు తమ గౌరవ మర్యాదల కోసం నిరంతరం పాటుపడుతుంటారు. ప్రీలు ఇట్టి పవిత్రమైన గుణములను కలిగినటువంటివారు. అవి ఈ తకారము సూచిస్తుంది. అంతేగాని, తినడం- నిద్రించడం వంటి లక్షణాలను కలిగియుండుట కాదు. మూడవది: రకారము. ఇది రాజునికే లక్షణాన్ని గుర్తించజేస్తుంది. ప్రీల యందు అమితంగా ఉండే త్యాగము. బాధార్యము వంటి గుణాలు రకారమునకు సంబంధించినవే. ప్రీలు కష్టనష్టాలకు విచారింపక, తమ గౌరవాన్ని నిలుపుకొనే నిమిత్తమై ఎట్టి త్యాగానికైనా పాల్పడుతారు, అవసరం వస్తే ప్రాణ త్యాగానికైనా వెనుదీయరు. సాత్వికమునకు విరుద్ధముగా దండెత్తినట్లే తమోగుణములను విర్యులించడానికి తాము నిరంతరం సంపిద్దులై ఉంటారు. కనుక ‘దేవి’- అనగా రజో గుణాన్ని ధరించి దుర్గుణాలను విర్యులం గావించి, సాత్వికమును పోషించే శక్తి స్వరూపిణియే.

కుంకుమపూజ

ఈ లోకములో మానవులు స్వార్థ స్వప్రయోజనాలతో, ప్రేమరహితులై ప్రవర్తించే సమయంలో ఈ కత్తి స్వరూపిణియైన ఆత్మ తత్త్వము రక్షోగుణమును ధరించి దుర్గుణాలను నాశనం చేసింది. ఇదియే “ద న రా” పండుగ యొక్క అంతరార్థము. ఈ విధముగా దుర్గుణాలను నిర్మూలించినప్పుడు దేవి మహారాధ్రాకారమును ధరించింది. ఈ దేవి యొక్క ఉద్రేకాన్ని చల్లార్చే విమిత్తమై ఆమె సంతతి వారైన ప్రియందరూ ఎట్టు కుంకుమతో ఆర్చనలు గావించారు. దీని అంతరార్థమేమనగా— ఆ తల్లి ఈ రక్తవర్షంతో కూడిన కుంకుమను చూచి దుర్మార్గులందరూ అణగిపోయారని కలంచి, శాంతపడుతుందట. కనుక, ఈ కుంకుమపూజ దేవి యొక్క రాధ్రాన్ని చల్లార్చే విమిత్తమై జరుపవలయునని దీనికి అర్థము.

దేవుని శిక్షలు కూడా ప్రేమమయములే

రాక్షసులనగా ఒక ప్రత్యేకమైన స్వరూపము గలవారు కాదు. మన దుర్గుణాలు, దుర్మారే— “రాక్షసులు”. ఈ రాక్షస నాయకుడైన రావణాసురుడు పదితలలు కలిగినవాడని మనం భావిస్తున్నాము. రావణుడు పదితలలతో వుట్టలేదు. ఏమిటి పది తలలు? కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములు, మనస్సు-బుద్ధి-చిత్తము-అహంకారము— ఈ పది గుణములతో కూడినవాడే రావణాసురుడు. ఆతనికి ఈ ఒక్కొక్క గుణము ఒక్కొక్క శిరస్సుగా రూపొందుతూ వచ్చింది. కనుక, ఎవరికి వారు “నేను రాముడనా? రావణాసురుడనా?” అని విచారణ చేసికోవాలి. రామవంశుడు ఈ రావణుని ఒక్కొక్క శిరస్సును (అనగా ఒక్కొక్క దుర్గుణాన్ని) ఖండిస్తూ వచ్చాడు. ఈ దుర్గుణములను సంహరించేవాడు కూడా భగవంతుడే అయితే దుర్గుణాలను నాశనం చేసే సమ

యంలో రక్షోగుణ స్వరూపాన్ని ధరిస్తాడు. ఈ రక్షోగుణము కూడనూ సాత్వికముతో కూడినటువంటిదే. రామునికి రావణునిపై ప్రేమ, దయ ఉండుట చేతనే అతని దుర్గుణాలను నిర్మూలించి గావించాడు. ప్రేమయే లేకుండా దుర్గుణాలను దూరం చేయుటకు వీలుకాదు. కనుక ఈ రక్షోగుణములోపల కూడా సాత్వికము చేరి యుంటున్నది.

తేవలం దేశ కాల పరిస్థితులను పురస్కరించు కొనియే భగవంతుడు ఆయా కర్మలను అవరిస్తుంటాడు. వెన్నను ప్రేరితో నొక్కవచ్చుగాని, ఇనుమును సుత్తితోనే కొట్టాలి. భగవంతుడు సాత్వికమైన హృదయాలను సాత్వికంతోనే సమీపిస్తుంటాడు, రక్షోగుణ సంబంధమైన హృదయాలకు రక్షోగుణ సంబంధమైన శిక్షలనే ఇస్తుంటాడు. భగవంతుని— ద్రాక్షాకారమని, భద్రాక్షాకారమని అనేక రకాలైన పేర్లను ఉచ్చరిస్తున్నాము, కాని ఇవన్నీ సరియైనవి కావు. భగవంతునికి ఒక్కటే సరియైన పేరు కలదు. అదే “ప్రేమస్వరూపం”.

కనుక ఈ ప్రపంచాన్ని మనం భౌతికమైన దృష్టితో చూడకూడదు. ప్రేమ దృష్టితోనే చూడాలి. అప్పుడే మనలో ప్రేమ తత్త్వం అవిర్భవిస్తుంది. భారతీయుల యొక్క ప్రతి పర్యవసం కూడా పవిత్రమైన ప్రేమ తత్త్వాన్ని ప్రజల కందించే విమిత్తమై ఏర్పడినదే, ఇట్టి ప్రేమ తత్త్వాన్ని ప్రజలకు చాటే విమిత్తమై సరమాత్ముడు అనతరిస్తుంటాడు. సర్వ జీవుల యెడల ప్రేమను కలిగియుండాలని బోధిస్తుంటాడు. కాను ప్రేమించి, ఇతరులను కూడా ప్రేమించమని తెలుపుతుంటాడు. కనుక మానవ జీవితాన్ని ప్రేమయందే అనందంగా అనుభవించాలి.

—శ్రీవారి దివ్యభోధ

18—10—1991,

బృందావనం.

సాయి లక్ష్మి

శ్రీ వేదాంత కళావరీ ! భగవరీ ! శ్రీసూక్త ముక్తావరీ !
దేవావీకనుతాంఘ్రి పద్మ యుగళా ! దీమత్ కళామంగళా !
లావణ్యాంగి ! సముద్ర రాజతనయా ! లాస్యప్రియా ! హేజయా !
శ్రీ విష్ణు ప్రియ ! వందనీయ ! వరలక్ష్మీ ! సత్య సాయీశ్వరీ !

వర చామీకర వర్ణినీ ! మణిజినీ ! వాత్సల్య చింతామణీ !
వర లోక్తైక హితైషిణీ ! సురమణీ ! నారాయణీ ! హే భయం
కర సంతాప నివారిణీ ! వికరణీ ! కారుణ్య సంవర్ణినీ !
స్వరి యింతున్ విను ఆదిలక్ష్మీ ! జగదంబా ! సత్య సాయీశ్వరీ !

భవరోగార్తి నివారిణీ ! సకల సంపల్లాభ సంధాయినీ !
నన కోకాది పరిష్ట భోగ విభవా సందైక ! సంవర్ణినీ !
దివిజాదీశ విధాత సేవ్య జననీ ! దేదీప్య చంద్రాన్య ! సం
స్తవమూర్తే చేసెద భాగ్యలక్ష్మీ ! జగదంబా ! సత్య సాయీశ్వరీ !

సుమనో రంజని ! సర్వలోక జననీ ! శుద్ధాంత సీమంతినీ !
రమణీ ! మంగళ రూపిణీ ! మతగుణీ ! రత్నాకరోత్సాహినీ !
కమలాక్షీ ! శతరాజ పూజితపదా ! కామ్యవ్రదా ! భక్తిదా !
మము పాలింపవె మోక్షలక్ష్మీ ! జగదంబా ! సత్య సాయీశ్వరీ !

ప్రణవంబుల్ జపియించుచున్ - శ్రుతుల నారాధించుచున్ - నామనో
మణి సీతోపరి విల్పి కాల్పెద రమా ! మాంగల్య మాణిక్య భూ
షణరాజ్ఞీ ! అప హారిణీ ! సుజన వాంఛదాయినీ ! మానినీ !
ప్రణతుల్ సేతును దైర్యలక్ష్మీ ! జగదంబా ! సత్య సాయీశ్వరీ !

— "కాంతిశ్రీ" జంధ్యాల వేంకటేశ్వర శాస్త్రి, ప్రకాశినిరయం.

సాయి ఆభయహస్తం

బాదర మధ్యలో బాడై వర్తించు
 బాం బానుడు గాదె 'వర్తిసాయి'
 మాతృమూర్తులమధ్య మాతయైగన్నట్టు
 జగదంబయగుగాదె "సాయిమాత!"
 పురుషుల మధ్యలో పురుషుండుగా నుండు
 పురుషోత్తముడుగాదె "పూజ్యసాయి"
 ఏకాంతమందున ఎవ్వారికందది
 జగదీశ్వరుడుగాదె "నత్యసాయి"
 నత్య - ధర్మ - ప్రేమ - శాంతిసుఖములు
 ప్రేమమీర వంచినట్టు "సాయి"
 "ఆభయహస్త"మెత్తి ఆశీర్వదించిన
 చాలును ఇప్పుడున్న జన్మచాలు!

సాయిబాట

పాండిత్య ప్రతిభతో పండిన వారైన
 సాయి ప్రతిభజూచి సంభ్రవడరె!
 గాత్ర మాదురి గల్గి గావకోవిదులైన
 సాయిగావంబుతో చప్పబడరె!
 వైద్యవృత్తిలో కడు వృద్ధులైననుగాని
 "సాయిమందు"కు చేయి సావనలరె
 న్యాయశాస్త్రములెల్ల నమలిన వారైన
 స్వామి తీర్పుకు కట్టుబడవలరె!
 నకల విద్యలందు శాస్త్రంబు లందును
 లీలలందు ఎదురులేనె లేనె
 "సాయిబాట"లోన సాగిపోగల్గిన
 చాలును ఇప్పుడున్న జన్మచాలు!

—ఏకా. రామచంద్రరావు,
 గణపవరం.

సాయి పాదుకాస్తవం

శ్రీదయిత దివ్యపాద
 ప్రాదుర్భూతాభి గంగ పరిషేష్టితమూర్
 మోదప్రద వేద పృతి
 పాదితములు గొలుతు సాయి పాదుకలెనెదన్!

కలిదోష సంతరణములు
 కలితాశేష విభవములు కామ్యవృద్ధిమూర్
 సులభాశ్రయములు శ్రేయః
 పరిములు మది నత్యసాయి పాదుకలెంతున్!

భరతావపీ సుజన ని
 ర్భరతా పోషక మనములు ప్రహ్లాదంబుర్
 భరత శిరోధార్యులు
 వరమానందములు సాయిపాదుకలెంతున్!

సత్యాధీనము సర్వము
 సత్యము సుధృత మొనర్చు సమ్యక్గీర్తికా
 విత్యము స్మృతి వత గతములు
 ప్రత్యక్షము లివిగా! సాయిపాదుక లిచటా!

బ్రాహ్మీ వరప్రభావిక
 బ్రహ్మానందానుభవము ప్రమదాశ్రువులై
 బ్రహ్మజ్ఞాన ఫలంబును
 బ్రహ్మపదము జూపు సాయిపాదుకలెంతున్!

సర్వవ్యాపక పదములు
 సర్వ ప్రకృతి ప్రళయ సంచాలకముర్
 సర్వారాధ్యుని పాదుక
 బుద్ధిన్ము జనావనంబులో ముతమమ్ముకా!

—చల్లా సూర్యకామేశ్వరరావు,
 నరసాపురం.

శ్రీ సత్యసాయి బుక్స్ అండ్ పబ్లికేషన్స్ ట్రస్ట్, ప్రశాంతినిలయం.

హిందూ లభ్యమయ్యే మా ఇతర పుస్తకములు

సాధారణ తపాలా			సాధారణ తపాలా		
పేరు	దర	ఖర్చు	పేరు	దర	ఖర్చు
తెలుగు ప్రచురణలు :	రూ.	రూ.	తెలుగు ప్రచురణలు :	రూ.	రూ.
1. ఉపనిషత్ వాఙ్ మి	5_00	1_00	16 అద్భుతమూర్తి	15_00	1_00
2. గీతావాహిని	14_00	1_50	17 అత్మారామమ్	20_00	2_00
3. ధర్మవాహిని	7_00	1_00	18. శ్రీ సత్యసాయి దివ్యబోధ	10_00	1_50
4. ప్రశాంతివాహిని	4_00	1_00	19. పింగి వేసవి వెన్నెం	5_00	1_50
5. ప్రకృతిత్వరవాహిని	4_00	1_00	20. భజనాళి	8_50	1_00
6. భాగవత వాహిని	14_00	1_50	21 మనమృత్యుము	5_00	1_00
7. రామకథ రసవాహిని (1వ భాగం)	18_00	2_00	22 సుదేహ విచారిణి	8_00	1_50
8. రామకథ రసవాహిని (2వ భాగం)	10_00	1_50	23. చిన్న కథ (1వ భాగం)	10_00	1_00
9. రీతాశైల్యవాహిని	4_50	0_50	24 చిన్న కథ (2వ భాగం)	10_00	1_00
10. సత్యసాయి వాఙ్ మి	11_00	1_00	25 సత్యం శివం సుందరం (1వ భాగం)	14_50	1_50
11. జ్ఞానవాహిని	7_00	1_00	26. సత్యం శివం సుందరం (2వ భాగం)	15_00	1_50
12. ద్వాపరవాహిని	7_00	1_00	27. సత్యం శివం సుందరం (3వ భాగం)	14_00	1_50
13. ప్రేమవాహిని	7_00	1_00	28 యుగావతార సాయాళా	80_75	1_50
14. విద్యావాహిని	7_00	1_00	29. వజ్రమాల	10_00	1_00
15. సూత్రవాహిని	4_50	0_50	30. వచనమృతము 1984	17_50	2_00

(ఎ) పుస్తకములు రిజిస్టర్డ్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడెను.

(బి) స్వదేశీదారులు రి పుస్తకములకు లేక తక్కువ పుస్తకములకు రిజిస్ట్రేషన్ చార్జీలు రూ. 6_00 చొప్పున. పుస్తకముల ధరలకు; సాధారణ తపాలా ఖర్చులను చేర్చి పంపవలెను. పుస్తకముల కొరకు పంపే మొత్తం డబ్బు— “ కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి బుక్స్ అండ్ పబ్లికేషన్స్ ట్రస్ట్, ప్రశాంతినిలయం- పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్. పిన్ కోడ్ — 515 134 ” అనే చిరునామాకు పంపవలెను.

(సి) పుస్తకముల కొరకు పంపే పైకం కేవలం మనియార్డరుద్వారా గాని, ట్రాంక్ డౌన్ట్ ద్వారా గాని కన్వీనర్ గారి పేరున పంపవలెను. నగదులాని. కరెన్సీకాని సామాన్యతపాల లేదా, రిజిస్టర్డ్ తపాలాలో పంపించడం ఇట్టివిరుద్ధం. ఆ మొత్తము ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చే చేయగలరు.

(డి) పోస్టు ఖర్చుల వివరాలు— పిడికలకు.

i) ఓడమీద పంపడానికి : రూ. 52/— U S \$ 3.00, £ 2.00

ii) విమానం మీద పంపడానికి : రూ. 200/— U S. \$ 12.00, £ 7.00